

ΕΦΗΜΕΡΙΔΑ ΤΗΣ ΚΥΒΕΡΝΗΣΕΩΣ ΤΗΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑΣ

6 Αυγούστου 2018

ΤΕΥΧΟΣ ΔΕΥΤΕΡΟ

Αρ. Φύλλου 3212

ΑΠΟΦΑΣΕΙΣ

Αριθμ. ADMIN 2227

Κανονισμός Λειτουργίας Προγράμματος Μεταπτυχιακών Σπουδών του Π.Μ.Σ. «Αειφόρος Γεωργία και Επιχειρήσεις» (MSc in Sustainable Agriculture and Business).

Η ΔΙΟΙΚΟΥΣΑ ΕΠΙΤΡΟΠΗ
ΤΟΥ ΔΙΕΘΝΟΥΣ ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟΥ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ
(Αριθ. Συνεδρίασης 18/02-07-2018)

Έχοντας υπόψη:

1. Τα άρθρα 45, 84 παρ. 20 και 85 παρ. 1 και 2α του ν. 4485/2017 (ΦΕΚ Α' 114),

2. Το ν. 3391/2005 (ΦΕΚ Α' 240/04.10.2005), όπως τροποποιήθηκε με τα διατάξεις του ν. 3577/2007 (ΦΕΚ Α' 130/08.06.2007), του ν. 3794/2009 (ΦΕΚ Α 156/04.09.2009), του ν. 4009/2011 (ΦΕΚ Α' 195/6.9.2011), του ν. 4186/2013 (ΦΕΚ Α' 193/17.09.2013) και του ν. 4310/2014 (ΦΕΚ Α' 258/08.12.2014) και του ν. 4415/2016 (ΦΕΚ 159/Α/6.09.2016),

3. Την υπ' αριθ. 216772/Ζ1 υπουργική απόφαση με θέμα «Τρόπος κατάρτισης του αναλυτικού προϋπολογισμού λειτουργίας και της έκθεσης βιωσιμότητας των Προγραμμάτων Μεταπτυχιακών Σπουδών» (ΦΕΚ 4334/12.12.2017),

4. Τη νομοθεσία περί προστασίας προσωπικών δεδομένων και ιδίως τον Κανονισμό (ΕΕ) 2016/679 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 27ης Απριλίου 2016 για την προστασία των φυσικών προσώπων έναντι της επεξεργασίας των δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα και για την ελεύθερη κυκλοφορία των δεδομένων αυτών και την κατάργηση της οδηγίας 95/46/ΕΚ (Γενικός Κανονισμός για την Προστασία Δεδομένων),

5. Την απόφαση της Επιτροπής Μεταπτυχιακών Σπουδών (αρ. συν. 3/28-03-2018),

6. Την απόφαση της ΜΟ.ΔΙ.Π. (αρ. συν. 6/29-03-2018-θέμα 2),

7. Την απόφαση της Προσωρινής Γενικής Συνέλευσης της Σχολής Οικονομίας Διοίκησης και Νομικών Επιστημών (αρ. συν. 11/21-03-2018 - θέμα 5),

8. Την απόφαση της Διοικούσας Επιτροπής του Διεθνούς Πανεπιστημίου της Ελλάδος (αρ. συν. 13/30.03.2018),

9. Την υπ' αριθ. πρωτ. 85564/Ζ1/24.05.2018 απόφαση του Υπουργού Παιδείας, Έρευνας και Θρησκευμάτων με

θέμα «Ίδρυση Προγραμμάτων Μεταπτυχιακών Σπουδών, σε εφαρμογή των διατάξεων του άρθρου 32 του ν. 4485/17 (Α' 114),

10. Την υπ' αριθ. ADMIN 1845/30.05.2018 απόφαση της Διοικούσας Επιτροπής με θέμα «Έγκριση της επανίδρυσης του Προγράμματος Μεταπτυχιακών Σπουδών της Σχολής Οικονομίας, Διοίκησης και Νομικών Επιστημών του Διεθνούς Πανεπιστημίου της Ελλάδος με τίτλο: «Αειφόρος Γεωργία και Επιχειρήσεις», που δημοσιεύθηκε στο υπ' αριθμ. 2446/27.06.2018 ΦΕΚ, τ.Β'.

11. Την υπ' αριθ. 18/2.7.2018 απόφαση της Διοικούσας Επιτροπής του Διεθνούς Πανεπιστημίου της Ελλάδος περί έγκρισης του παρόντος Κανονισμού Λειτουργίας του ΠΜΣ «MSc in Sustainable Agriculture and Business».

12. Το γεγονός ότι από τις διατάξεις της απόφασης αυτής δεν προκαλείται δαπάνη σε βάρος του κρατικού προϋπολογισμού, αποφασίζει:

να εγκρίνει τον ακόλουθο Κανονισμό Μεταπτυχιακών Σπουδών του Προγράμματος Μεταπτυχιακών Σπουδών «Αειφόρος Γεωργία και Επιχειρήσεις», ο οποίος έχει συνταχθεί σύμφωνα με το ισχύον θεσμικό πλαίσιο για τις μεταπτυχιακές σπουδές.

ΔΙΕΘΝΕΣ ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ
ΚΑΝΟΝΙΣΜΟΣ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑΣ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ
ΜΕΤΑΠΤΥΧΙΑΚΩΝ ΣΠΟΥΔΩΝ

«Αειφόρος Γεωργία και Επιχειρήσεις»

ΠΡΟΛΟΓΟΣ

Ο παρών Κανονισμός Μεταπτυχιακών Σπουδών του Π.Μ.Σ. «Αειφόρος Γεωργία και Επιχειρήσεις» (MSc in Sustainable Agriculture and Business) έχει συνταχθεί σύμφωνα με τις εξουσιοδοτικές διατάξεις του άρθρου 45, σε συνδυασμό με τις διατάξεις του άρθρου 84 παρ. 20 και 85 παρ. 1 και 2α του ν. 4485/2017, της υπουργικής απόφασης με αριθ. 216772/Ζ1 «Τρόπος κατάρτισης του αναλυτικού προϋπολογισμού λειτουργίας και της έκθεσης βιωσιμότητας των Προγραμμάτων Μεταπτυχιακών Σπουδών» (ΦΕΚ 4334/12.12.2017) και το υπ' αριθ. 227378-21/22.12.2017 έγγραφο του Υπουργείου Παιδείας, Έρευνας και Θρησκευμάτων με θέμα «Εφαρμογή των διατάξεων του ν. 4485/2017 (Α' 114) για θέματα μεταπτυχιακών σπουδών».

Εξάλλου, κατά τη σαφή διατύπωση της παρ. 1α) του άρθρου 85 του ν. 4485/2017 «οι διατάξεις των άρθρων 30 έως και 45 δεν θίγουν τις διατάξεις του ν. 2552/1997 (Α'

266) για το Ελληνικό Ανοικτό Πανεπιστήμιο (Ε.Α.Π.) και του ν. 3391/2005 (Α` 240) για το Διεθνές Πανεπιστήμιο της Ελλάδος (Δι.ΠΑ.Ε.).».

Ο παρών Κανονισμός συμπληρώνει τις σχετικές διατάξεις του ν. 4485/2017 και αποτελεί το πλαίσιο για τη λειτουργία του Προγράμματος Μεταπτυχιακών Σπουδών «Αειφόρος Γεωργία και Επιχειρήσεις».

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

Πρόλογος

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Α΄

ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΜΕΤΑΠΤΥΧΙΑΚΩΝ ΣΠΟΥΔΩΝ (Π.Μ.Σ.) «ΑΕΙΦΟΡΟΣ ΓΕΩΡΓΙΑ ΚΑΙ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΙΣ» ΠΟΥ ΟΔΗΓΕΙ ΣΤΗ ΛΗΨΗ ΔΙΠΛΩΜΑΤΟΣ ΜΕΤΑΠΤΥΧΙΑΚΩΝ ΣΠΟΥΔΩΝ (Δ.Μ.Σ.)

Άρθρο 1. Σκοπός του Π.Μ.Σ.

Άρθρο 2. Μεταπτυχιακό τίτλο

Άρθρο 3. Διάρθρωση-Έγκριση Προγράμματος Μεταπτυχιακών Σπουδών

Άρθρο 4. Όργανα Διοίκησης των Προγραμμάτων Μεταπτυχιακών Σπουδών

Άρθρο 5. Οδηγός Σπουδών (Handbook) του Προγράμματος

Άρθρο 6. Διαδικασία Επιλογής Φοιτητών

Άρθρο 7. Κατηγορίες υποψηφίων για φοίτηση στο Πρόγραμμα Μεταπτυχιακών Σπουδών «Αειφόρος γεωργία και επιχειρήσεις» - Προϋποθέσεις εισαγωγής - Αριθμός εισακτέων φοιτητών

Άρθρο 8. Κριτήρια Επιλογής Φοιτητών

Άρθρο 9. Φοιτητική ιδιότητα

Άρθρο 10. Όροι Φοίτησης - Διδασκόμενα Μαθήματα - Διάρκεια Σπουδών

Άρθρο 11. Διδάσκοντες - Γλώσσα και μέθοδοι διδασκαλίας

Άρθρο 12. Οικονομική συμμετοχή φοιτητών - Υποτροφίες

Άρθρο 13. Μεταπτυχιακή φοίτηση και αξιολόγηση

Άρθρο 14. Μεταπτυχιακή Διπλωματική Εργασία

Άρθρο 15. Αξιολόγηση Μαθημάτων - Διδασκόντων

Άρθρο 16. Τίτλος Δ.Μ.Σ.

Άρθρο 17. Αναστολή φοίτησης - Διαγραφή

Άρθρο 18. Ακαδημαϊκό Ημερολόγιο - Ωρολόγιο Πρόγραμμα

Άρθρο 19. Διεξαγωγή εκπαιδευτικού έργου - Καθήκοντα διδασκόντων - επιβλεπόντων

Άρθρο 20. Διοικητική υποστήριξη του Π.Μ.Σ.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Β΄

ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗ ΤΟΥ Π.Μ.Σ. «Αειφόρος Γεωργία και Επιχειρήσεις»

Άρθρο 21. Πόροι του Π.Μ.Σ. - Διαχείριση Εσόδων

Άρθρο 22. Διαδικασία Οικονομικής Διαχείρισης

1. Προϋπολογισμός

2. Απολογισμός

Άρθρο 23. Διάθεση Εσόδων - Επιλέξιμες Δαπάνες

Άρθρο 24. Διαχείριση εσόδων και εξόδων του Π.Μ.Σ.

Άρθρο 25. Μεταβατικές Διατάξεις

Άρθρο 26. Ισχύς του Κανονισμού Λειτουργίας Π.Μ.Σ.

Παράρτημα Α - Αναλυτικό Πρόγραμμα Σπουδών

Παράρτημα Β - Κανονισμός Χορήγησης Υποτροφιών/Μειώσεων Διδάκτρων

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Α΄

ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΜΕΤΑΠΤΥΧΙΑΚΩΝ ΣΠΟΥΔΩΝ

(Π.Μ.Σ.) «ΑΕΙΦΟΡΟΣ ΓΕΩΡΓΙΑ ΚΑΙ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΙΣ»

ΠΟΥ ΟΔΗΓΕΙ ΣΤΗ ΛΗΨΗ ΔΙΠΛΩΜΑΤΟΣ ΜΕΤΑΠΤΥΧΙΑΚΩΝ ΣΠΟΥΔΩΝ (Δ.Μ.Σ.)

Άρθρο 1

Σκοπός του Π.Μ.Σ.

1. Το Πρόγραμμα Μεταπτυχιακών Σπουδών «Αειφόρος Γεωργία και Επιχειρήσεις», το οποίο οδηγεί στη λήψη Διπλώματος Μεταπτυχιακών Σπουδών (Δ.Μ.Σ.) του Δι.ΠΑ.Ε., διαμορφώνεται σύμφωνα με τις παρακάτω βασικές αρχές και στόχους:

α. Την παροχή γνώσεων υψηλής στάθμης στο γνωστικό πεδίο του Π.Μ.Σ..

β. Την περαιτέρω προαγωγή της επιστημονικής γνώσης και την προώθηση της έρευνας με συνεκτίμηση των αναγκών ανάπτυξης της χώρας.

γ. Τη συνεχή προσαρμογή του Π.Μ.Σ. και των μεθόδων διδασκαλίας στις εξελίξεις της επιστήμης και της τεχνολογίας.

δ. Τη δυνατότητα των φοιτητών να αποκτούν διεπιστημονικό υπόβαθρο, που να τους επιτρέπει ευελιξία και γρήγορη προσαρμογή στις μεταβαλλόμενες συνθήκες της αγοράς εργασίας.

ε. Την αξιοκρατία και την ομαδική συνεργασία.

στ. Τη μεγαλύτερη δυνατή εξοικείωση των φοιτητών με τη σύγχρονη ερευνητική μεθοδολογία και τις νέες τεχνολογίες.

ζ. Την αξιολόγηση του Π.Μ.Σ., των διδασκόντων και των φοιτητών.

η. Τη συστηματική συνεργασία διδασκόντων και φοιτητών.

θ. Τη διασύνδεση της εκπαιδευτικής διαδικασίας με τις ανάγκες και τα προβλήματα της αγροτικής παραγωγής και των αγροτικών επιχειρήσεων γενικότερα.

ι. Τη δημιουργία ευκαιριών επαγγελματικών προοπτικών και διασυνδέσεων στο διεθνές εργασιακό περιβάλλον.

ια. Την ανάπτυξη δικτύων συνεργασίας με τη διεθνή επιστημονική κοινότητα και τη μεγαλύτερη δυνατή δραστηριοποίηση στο πλαίσιο των ευκαιριών που προσφέρει η Ευρωπαϊκή Ένωση.

2. Σκοπός του Π.Μ.Σ. «Αειφόρος γεωργία και επιχειρήσεις» είναι η προαγωγή της γνώσης, η ανάπτυξη της έρευνας και η ικανοποίηση των εκπαιδευτικών, ερευνητικών, κοινωνικών και αναπτυξιακών αναγκών της χώρας και της Ευρωπαϊκής Ένωσης στον Αγροτοδιατροφικό τομέα. Οι γενικές ικανότητες τις οποίες αποκτούν οι απόφοιτοι του Π.Μ.Σ. «Αειφόρος Γεωργία και Επιχειρήσεις» κατά την παρακολούθηση και συμμετοχή σε αυτό είναι ιδίως:

α) Η εξειδικευμένη γνώση στο αντικείμενο σπουδών του Π.Μ.Σ. και η εφαρμογή της γνώσης στην πράξη.

β) Η αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών, με τη χρήση και των απαραίτητων τεχνολογιών.

γ) Η προσαρμογή σε νέες καταστάσεις.

δ) Η λήψη αποφάσεων.

ε) Η αυτόνομη εργασία αλλά και η ομαδική εργασία.

στ) Η εργασία σε διεθνές περιβάλλον και σε διεπιστημονικό περιβάλλον.

ζ) Ο σεβασμός στη διαφορετικότητα και στην πολυπολιτισμικότητα.

η) Η επίδειξη κοινωνικής, επαγγελματικής και ηθικής υπευθυνότητας και ευαισθησίας σε θέματα φύλου.

θ) Η προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και κριτικής σκέψης.

ι) Η προφορική και γραπτή επιστημονική επικοινωνία στην αγγλική γλώσσα.

Άρθρο 2

Μεταπτυχιακοί Τίτλοι

Το Π.Μ.Σ. απονέμει Δίπλωμα Μεταπτυχιακών Σπουδών με τίτλο: «Αειφόρος Γεωργία και Επιχειρήσεις».

Άρθρο 3

Διάρθρωση - Έγκριση Προγράμματος Μεταπτυχιακών Σπουδών

1. Την ευθύνη για την οργάνωση και την εν γένει λειτουργία του Π.Μ.Σ. «Αειφόρος Γεωργία και Επιχειρήσεις» την έχει η Σχολή Οικονομίας, Διοίκησης και Νομικών Επιστημών, η οποία θεραπεύει το αντίστοιχο επιστημονικό αντικείμενο του Προγράμματος Μεταπτυχιακών Σπουδών.

2. Το Π.Μ.Σ. ιδρύεται με απόφαση της Διοικούσας Επιτροπής, που εκδίδεται ύστερα από εισήγηση της Προσωρινής Γενικής Συνέλευσης της Σχολής και δημοσιεύεται στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως.

3. Η Προσωρινή Γενική Συνέλευση της Σχολής διαβιβάζει την εισήγησή της στη Διοικούσα Επιτροπή, σύμφωνα με την παρ. 5 του άρθρου 32 του ν. 4485/2017, η οποία αποφασίζει σχετικά.

Άρθρο 4

Όργανα Διοίκησης του Προγράμματος Μεταπτυχιακών Σπουδών

1. Αρμόδια όργανα για τη διοίκηση, την οργάνωση και τη λειτουργία του Προγράμματος Μεταπτυχιακών Σπουδών «Αειφόρος Γεωργία και Επιχειρήσεις» του ΔΙ.ΠΑ.Ε. είναι:

α) Η Διοικούσα Επιτροπή του Διεθνούς Πανεπιστημίου της Ελλάδος.

β) Η Προσωρινή Γενική Συνέλευση (Π.Γ.Σ.).

γ) Η Επιτροπή Μεταπτυχιακών Σπουδών

δ) Η Συντονιστική Επιτροπή (Σ.Ε.).

ε) Ο Διευθυντής του Π.Μ.Σ.

2. Συγκεκριμένα:

α) Η Διοικούσα Επιτροπή διορίζεται με απόφαση του Υπουργού Παιδείας, Έρευνας και Θρησκευμάτων, σύμφωνα με τη διάταξη του άρθρου 3 παρ. 2 του ν. 3391/2005, όπως αντικαταστάθηκε με το άρθρο 32 παρ. 2 του ν. 4186/2013 (ΦΕΚ Α' 193). Μέχρι την αυτοδύναμη λειτουργία του Πανεπιστημίου, η διοίκηση και διαχείριση αυτού ασκείται από τη Διοικούσα Επιτροπή. Η Διοικούσα Επιτροπή είναι αρμόδια για τα θέματα ακαδημαϊκού, διοικητικού, οργανωτικού και οικονομικού χαρακτήρα, και ασκεί όσες αρμοδιότητες σχετικά με το Π.Μ.Σ. δεν ανατίθενται από το νόμο ή τον παρόντα Κανονισμό ειδικώς σε άλλα όργανα.

β) Η Προσωρινή Γενική Συνέλευση (Π.Γ.Σ.). Σύμφωνα με τη διάταξη του άρθρου 3 παρ. 3 του ν. 3391/2005, όπως προστέθηκε με το άρθρο 32 παρ. 4 του ν. 4186/2013 (ΦΕΚ Α' 193) και αντικαταστάθηκε με το άρθρο 74 παρ. 2 του ν. 4310/2014 (ΦΕΚ Α' 258), έως ότου εξασφαλιστούν οι προϋποθέσεις για την αυτοδύναμη λειτουργία των Σχολών του Διεθνούς Πανεπιστημίου της Ελλάδος, η διοίκησή τους ασκείται από Προσωρινή Γενική Συνέλευση, η οποία ορίζεται με πράξη του Προέδρου της Διοικούσας Επιτροπής ύστερα από απόφασή της. Η Προσωρινή Γενική Συνέλευση αποτελείται από πέντε (5) τουλάχιστον μέλη, που δύνανται να είναι Καθηγητές, συνταξιούχοι αφυπηρητήσαντες Καθηγητές ελληνικών ή αλλοδαπών Πανεπιστημίων και Διευθυντές ή τέρως Διευθυντές Ελληνικών Ερευνητικών Κέντρων, των οποίων το γνωστικό αντικείμενο είναι σχετικό με την επιστήμη που καλλιεργεί η οικεία Σχολή. Με την ίδια πράξη ορίζεται μεταξύ των μελών της ο Πρόεδρος, ο οποίος κατέχει θέση της βαθμίδας του Καθηγητή ή Αναπληρωτή Καθηγητή. Καθήκοντα γραμματέα ασκεί ο Γραμματέας της Σχολής ή διοικητικός υπάλληλος στην περίπτωση που δεν έχει τοποθετηθεί Γραμματέας.

Η Π.Γ.Σ. της Σχολής έχει τις εξής αρμοδιότητες:

α) εισηγείται στη Διοικούσα Επιτροπή δια της Επιτροπής Μεταπτυχιακών Σπουδών της παραγράφου 5 του άρθρου 32 για την αναγκαιότητα ίδρυσης Π.Μ.Σ., σύμφωνα με το άρθρο 32 του ν. 4485/2017,

β) ορίζει τα μέλη των Σ.Ε.,

γ) κατανέμει το διδακτικό έργο μεταξύ των διδασκόντων του Π.Μ.Σ.,

δ) συγκροτεί επιτροπές επιλογής ή εξέτασης των υποψήφιων μεταπτυχιακών φοιτητών ή διδασκόντων,

ε) διαπιστώνει την επιτυχή ολοκλήρωση της φοίτησης προκειμένου να απονεμηθεί το Δ.Μ.Σ.,

στ) ασκεί κάθε άλλη αρμοδιότητα που προβλέπεται από τις διατάξεις του παρόντος Κεφαλαίου.

γ) Η Επιτροπή Μεταπτυχιακών Σπουδών, η οποία αποτελείται από τον Αντιπρόεδρο της Διοικούσας Επιτροπής, ο οποίος εκτελεί χρέη προέδρου της και τους Κοσμητόρες των Σχολών του ΔΙ.ΠΑ.Ε. ως μέλη, έχει τις αρμοδιότητες που προβλέπονται στο άρθρο 32 παρ. 5 του ν. 4485/2017.

δ) Η Συντονιστική Επιτροπή (Σ.Ε.) του Π.Μ.Σ. απαρτίζεται από τον κατά περίπτωση απαραίτητο αριθμό μελών Δ.Ε.Π. της Σχολής, τα οποία εκλέγονται από την Π.Γ.Σ. της Σχολής. Η Σ.Ε. έχει διετή θητεία και είναι αρμόδια για την παρακολούθηση και το συντονισμό λειτουργίας του Π.Μ.Σ.. Εάν δεν έχει συσταθεί Σ.Ε. ή δεν μπορεί να συσταθεί ελλείψει αναγκαίου αριθμού μελών Δ.Ε.Π., η αρμοδιότητα αυτή ανήκει στη Π.Γ.Σ. της Σχολής.

ε) Ο Διευθυντής του Π.Μ.Σ. είναι μέλος της Σ.Ε. και ορίζεται μαζί με τον Αναπληρωτή του με απόφαση της Π.Γ.Σ. της Σχολής για διετή θητεία. Ο Διευθυντής έχει τις αρμοδιότητες που προβλέπονται στο άρθρο 31 παρ. 8 ν. 4485/2017 και όποιες άλλες ορίζονται από την Προσωρινή Γενική Συνέλευση της Σχολής (άρθρο 45, παρ. 1γ).

Ο Διευθυντής μπορεί να είναι και Επιστημονικός Υπεύθυνος του αντίστοιχου έργου που αφορά στην οικονομική διαχείριση εσόδων και δαπανών του σχετικού με τη

λειτουργία του Προγράμματος Μεταπτυχιακών Σπουδών έργου, το οποίο διαχειρίζεται ο Ειδικός Λογαριασμός Κονδυλίων Έρευνας του ΔΙ.ΠΑ.Ε.. Δυνάμει της διάταξης της παρ. 1 του άρθρου 2 του ν. 3391/2005, όπως τροποποιήθηκε με το άρθρο 32 παρ. 1 του ν. 4186/2013 (ΦΕΚ Α' 193) και αντικαταστάθηκε με το άρθρο 74 παρ. 1 του ν. 4310/2014 (ΦΕΚ Α' 258), μέχρι να καταστεί το Διεθνές Πανεπιστήμιο της Ελλάδος αυτοδύναμο, δύναται να ορίζονται ως Διευθυντές Προγραμμάτων Μεταπτυχιακών Σπουδών, αφυπηρητήσαντες Καθηγητές Πανεπιστημίου, το γνωστικό αντικείμενο των οποίων είναι συναφές με τα παραπάνω προγράμματα σπουδών, καθώς και υπηρετούντες Επίκουροι Καθηγητές στο Διεθνές Πανεπιστήμιο της Ελλάδος.

Άρθρο 5
Οδηγός Σπουδών (Handbook)
του Προγράμματος

1. Το Π.Μ.Σ. «Αειφόρος γεωργία και επιχειρήσεις» παρέχεται ως πρόγραμμα πλήρους και μερικής φοίτησης.

2. Το Π.Μ.Σ. «Αειφόρος γεωργία και επιχειρήσεις» παρέχεται ως πρόγραμμα εξ αποστάσεως διδασκαλίας.

3. Το Πρόγραμμα πλήρους φοίτησης απευθύνεται ιδίως σε υποψηφίους, οι οποίοι δεν εργάζονται, διαθέτουν μικρή ή καθόλου εργασιακή εμπειρία και είναι διατεθειμένοι να παρακολουθήσουν ένα εντατικό πρόγραμμα μαθημάτων που διεξάγεται κυρίως τα Σαββατοκύριακα και απογευματινές ώρες και είναι διάρκειας τουλάχιστον 3 εξαμήνων.

4. Το Πρόγραμμα μερικής φοίτησης απευθύνεται σε εργαζόμενους, οι οποίοι διαθέτουν εργασιακή εμπειρία και είναι διατεθειμένοι να παρακολουθούν μαθήματα παράλληλα με την εργασία τους κυρίως τα Σαββατοκύριακα και απογευματινές ώρες. Είναι διάρκειας τουλάχιστον 6 εξαμήνων, ήτοι 3 έτη.

5. Η διάρκεια σπουδών στο πρόγραμμα μερικής φοίτησης μπορεί να είναι μέχρι και διπλάσια των προγραμμάτων πλήρους φοίτησης. Κατά τα λοιπά οι απόφοιτοι και των δύο κατηγοριών προγράμματος λαμβάνουν ισότιμα διπλώματα.

6. Σύμφωνα με τη διάταξη του τελευταίου εδαφίου της παρ. 1 του άρθρου 2 του ν. 3391/2005, όπως τροποποιήθηκε με το άρθρο 32 παρ. 1 του ν. 4186/2013 (ΦΕΚ Α' 193) και αντικαταστάθηκε με το άρθρο 74 παρ. 1 του ν. 4310/2014 (ΦΕΚ Α' 258), με απόφαση της Συγκλήτου, μέχρι δε της συγκροτήσεως αυτής με απόφαση της Διοικούσας Επιτροπής του Διεθνούς Πανεπιστημίου της Ελλάδος που επικυρώνεται με απόφαση του Υπουργού Παιδείας, Έρευνας και Θρησκευμάτων, το Διεθνές Πανεπιστήμιο της Ελλάδος μπορεί να παρέχει πανεπιστημιακή εκπαίδευση από απόσταση.

7. Για το Πρόγραμμα Μεταπτυχιακών Σπουδών «Αειφόρος Γεωργία και Επιχειρήσεις» συντάσσεται Οδηγός σπουδών (Handbook), ο οποίος διέπεται από τις γενικές αρχές του παρόντος Κανονισμού Μεταπτυχιακών Σπουδών και περιλαμβάνει επιπλέον διευκρινιστικούς όρους για το Π.Μ.Σ..

8. Η Σχολή, με απόφαση της Προσωρινής Γενικής Συνέλευσης εγκρίνει τον Οδηγό Σπουδών (Handbook). Σε περίπτωση σύγκρουσης υπερισχύουν οι διατάξεις του Κανονισμού του Π.Μ.Σ. έναντι του Οδηγού Σπουδών.

Άρθρο 6
Διαδικασία Επιλογής Φοιτητών

1. Η επιλογή των υποψηφίων γίνεται ύστερα από διεθνή πρόσκληση ενδιαφέροντος της Π.Γ.Σ. της Σχολής, η οποία δημοσιεύεται στο δικτυακό τόπο του Υπουργείου Παιδείας, Έρευνας και Θρησκευμάτων και του ΔΙ.ΠΑ.Ε. και η οποία κοινοποιείται και στις Πρεσβείες της Ελλάδας σε όλες τις χώρες, στις οποίες απευθύνεται, κατά περίπτωση η πρόσκληση. Η Σχολή μπορεί να λειτουργεί ανοικτή διαδικασία πρόσκλησης προς εκδήλωση ενδιαφέροντος και, ως εκ τούτου, έχει τη δυνατότητα να παραλαμβάνει και να αξιολογεί αιτήσεις υποψηφίων φοιτητών καθ' όλη τη διάρκεια του έτους, μέχρι τη συμπλήρωση του ανώτατου επιτρεπτού αριθμού φοιτητών.

Στην ανωτέρω πρόσκληση ενδιαφέροντος καθορίζονται:

i. Τα απαραίτητα προσόντα των υποψηφίων για την εισαγωγή στο Π.Μ.Σ.

ii. Τα απαραίτητα δικαιολογητικά για την εγγραφή των υποψηφίων στο Π.Μ.Σ.

iii. Η προθεσμία υποβολής των δικαιολογητικών.

iv. Η διεύθυνση και ο τρόπος υποβολής των δικαιολογητικών.

2. Με την επιφύλαξη της παραγράφου 1, η προθεσμία για την υποβολή αίτησης για τη συμμετοχή στο Π.Μ.Σ. ξεκινά από την επόμενη της δημοσίευσης της πρόσκλησης της παραγράφου 1 του παρόντος άρθρου και λήγει σε ημερομηνία, η οποία καθορίζεται στην πρόσκληση εκδήλωσης ενδιαφέροντος.

3. Η επιλογή των υποψηφίων στο Π.Μ.Σ. γίνεται με απόφαση της Π.Γ.Σ. της Σχολής, σύμφωνα με τα κριτήρια αξιολόγησης των αιτήσεων και επιλογής των υποψηφίων, λαμβανομένων υπόψη των συντελεστών βαρύτητας των κριτηρίων αυτών που καθορίζονται με απόφαση της Συγκλήτου, μέχρι δε συγκροτήσεως αυτής με απόφαση της Διοικούσας Επιτροπής, σύμφωνα με το εδ. β' της παρ. 4 του άρθρου 4 του ν. 3391/2005. Ο τελικός πίνακας των επιτυχόντων και τυχόν επιλαχόντων επικυρώνεται από την Π.Γ.Σ. και δημοσιεύεται στην ιστοσελίδα της Σχολής.

4. Σε περίπτωση θετικής απάντησης, ο υποψήφιος ενημερώνεται εγγράφως από το ΔΙ.ΠΑ.Ε. ότι υποχρεούται να γνωστοποιήσει την αποδοχή ή την απόρριψη της πρότασης συμμετοχής του στο Π.Μ.Σ. Ο υποψήφιος, προκειμένου να διασφαλίσει τη θέση του, θα πρέπει, εντός της τεθείσας προθεσμίας, να καταθέσει την προκαταβολή της οικονομικής συμμετοχής των φοιτητών και να προβεί στην εγγραφή του στο Πρόγραμμα.

5. Στην περίπτωση που κάποιοι επιτυχών δεν εγγραφεί στο Π.Μ.Σ. εντός της τασσόμενης προθεσμίας, λαμβάνει τη θέση του ο αμέσως επόμενος επιλαχών.

Άρθρο 7
Κατηγορίες υποψηφίων για φοίτηση στο
Πρόγραμμα Μεταπτυχιακών Σπουδών
«Αειφόρος Γεωργία και Επιχειρήσεις»-
Προϋποθέσεις εισαγωγής -
Αριθμός εισακτέων φοιτητών

1. Απαραίτητες προϋποθέσεις για την εγγραφή των υποψηφίων μεταπτυχιακών φοιτητών στο Π.Μ.Σ., σύμ-

φωνα με το άρθρο 4 παρ. 2 εδ. β' του ν. 3391/2005 (ΦΕΚ 240 Α'), όπως τροποποιήθηκε με το άρθρο 32 παρ. 3α του ν. 4186/2013 (ΦΕΚ Α 193) και αντικαταστάθηκε με το άρθρο 74 παρ. 3 του ν. 4310/2014 (ΦΕΚ Α 258), είναι:

i) η κατοχή τίτλου σπουδών συναφούς γνωστικού αντικείμενου ελληνικού Ανώτατου Εκπαιδευτικού Ιδρύματος (Α.Ε.Ι.) ή αλλοδαπού Πανεπιστημίου, ισότιμου ή αντίστοιχου με τους τίτλους σπουδών των ελληνικών Ανώτατων Εκπαιδευτικών Ιδρυμάτων (Α.Ε.Ι.) και

ii) η πολύ καλή γνώση της αγγλικής γλώσσας, όπως αυτή εκάστοτε προσδιορίζεται με σχετική απόφαση της Διοικούσας Επιτροπής.

Για την επιλογή των φοιτητών εκτιμώνται υποχρεωτικά τα ακόλουθα στοιχεία: α) Ο βαθμός πτυχίου ή διπλώματος του πρώτου κύκλου σπουδών, β) η βαθμολογία των συναφών με το γνωστικό αντικείμενο του Π.Μ.Σ. προπτυχιακών μαθημάτων, γ) το Πανεπιστήμιο ή Σχολή ή Τμήμα προέλευσης του πρώτου κύκλου σπουδών (εγγραφή στον κατάλογο UK NARIC) και δ) δύο συστατικές επιστολές.

2. Οι υποψήφιοι των ανωτέρω κατηγοριών, εάν δεν μπορέσουν να ικανοποιήσουν τις προϋποθέσεις υπό τις οποίες γίνονται δεκτοί, ή εάν αποχωρήσουν οικειοθελώς από το Πρόγραμμα οποτεδήποτε μετά την αποδοχή της αίτησής τους και την εκ μέρους τους αποδοχή της θέσης τους στο Πρόγραμμα, δεν δικαιούνται να ζητήσουν επιστροφή της προκαταβολής που κατέβαλαν για τη συμμετοχή τους στο κόστος του εν λόγω Προγράμματος.

3. Ο αριθμός εισακτέων φοιτητών ανέρχεται κατ' ανώτατο όριο σε εκατόν είκοσι (120) ανά έναρξη προγράμματος.

Άρθρο 8

Κριτήρια Επιλογής Φοιτητών

1. Η επιλογή των εισακτέων στο Πρόγραμμα Μεταπτυχιακών Σπουδών γίνεται από τριμελή Επιτροπή, η οποία συγκροτείται με απόφαση της Π.Γ.Σ.. Τα κριτήρια είναι συγκεκριμένα, ποσοτικά και ποιοτικά και γίνονται γνωστά στους υποψηφίους με την πρόσκληση προς εκδήλωση ενδιαφέροντος του Προγράμματος.

Η αξιολόγηση των αιτήσεων και η επιλογή των υποψηφίων γίνεται, σύμφωνα με τη διάταξη της παρ. 2 του άρθρου 4 του ν. 3391/2005, όπως τροποποιήθηκε με το άρθρο 32 παρ. 3α του ν. 4186/2013 (ΦΕΚ Α' 193) και αντικαταστάθηκε με το άρθρο 74 παρ. 3 του ν. 4310/2014 (ΦΕΚ Α' 258).

2. Οι προϋποθέσεις και η διαδικασία εγγραφής, οι προθεσμίες για κάθε ακαδημαϊκό έτος και κάθε άλλο ειδικότερο ζήτημα και αναγκαία λεπτομέρεια ρυθμίζονται στην πρόσκληση προς εκδήλωση ενδιαφέροντος του Προγράμματος.

2.1. Τα ποσοτικά κριτήρια επιλογής των υποψηφίων δύνανται να περιλαμβάνουν:

α. Βαθμό πτυχίου(ων).

β. Βαθμό εξετάσεων για την πολύ καλή γνώση της αγγλικής γλώσσας (π.χ. TOEIC, IELTS, TOEFL, εσωτερικών εξετάσεων, κ.λπ.).

γ. Διάρκεια εργασιακής εμπειρίας.

δ. Άλλα κριτήρια, ανάλογα με το Πρόγραμμα.

2.2. Τα ποιοτικά κριτήρια επιλογής δύνανται να περιλαμβάνουν:

α. Πανεπιστήμιο και Τμήμα προέλευσης.

β. Είδος εργασιακής ή ερευνητικής εμπειρίας.

γ. Γνώση άλλων πλην της αγγλικής ξένων γλωσσών.

δ. Δύο (2) συστατικές επιστολές από μέλος Δ.Ε.Π. Α.Ε.Ι. ή από εργοδότη.

ε. Άλλα κριτήρια, ανάλογα με το πρόγραμμα.

3. Τα κριτήρια επιλογής καθώς και οι λεπτομέρειες εφαρμογής των κριτηρίων αυτών (μόρια, συντελεστές βαρύτητας κλπ.) ή συμπληρωματικά κριτήρια, καθορίζονται με απόφαση της Π.Γ.Σ. της Σχολής.

4. Η Επιτροπή Επιλογής μπορεί να αποφασίσει, μετά από σύμφωνη γνώμη της Π.Γ.Σ. της Σχολής, τη διεξαγωγή πρόσθετων (εσωτερικών) εξετάσεων για όλους ή για μερικούς υποψηφίους. Την ύλη και το χρόνο των εξετάσεων αυτών καθορίζει η Επιτροπή Επιλογής.

5. Η διαδικασία επιλογής έχει ως εξής:

α. Η Επιτροπή Επιλογής καταρτίζει καταρχήν έναν πλήρη κατάλογο όσων έχουν υποβάλει αίτηση.

β. Απορρίπτει τους υποψηφίους, οι οποίοι δεν πληρούν τα ελάχιστα κριτήρια που έχουν αποφασισθεί από τη Π.Γ.Σ. της Σχολής (π.χ. ελάχιστος βαθμός πτυχίου, πολύ καλής γνώσης της αγγλικής κ.λπ.).

γ. Μπορεί να διεξάγει συνεντεύξεις ή τυχόν εσωτερικές εξετάσεις για τους υποψηφίους, εφόσον το κρίνει απαραίτητο.

6. Ο τελικός πίνακας των επιτυχόντων επικυρώνεται από τη Π.Γ.Σ. της Σχολής.

Άρθρο 9

Φοιτητική ιδιότητα

1. Η ιδιότητα του φοιτητή αποκτάται με την εγγραφή στο Π.Μ.Σ. του ΔΙ.ΠΑ.Ε. και αποβάλλεται με τη λήψη του Διπλώματος Μεταπτυχιακών Σπουδών ή τη διαγραφή του.

2. Οι φοιτητές δικαιούνται να κάνουν χρήση των εγκαταστάσεων και των μέσων, με τα οποία είναι εξοπλισμένο το ΔΙ.ΠΑ.Ε. για την εκπλήρωση του εκπαιδευτικού του έργου κατά τους ορισμούς των αποφάσεων της Διοικούσας Επιτροπής, κατά τον Εσωτερικό Κανονισμό Λειτουργίας του ΔΙ.ΠΑ.Ε., τον παρόντα Κανονισμό Λειτουργίας του συγκεκριμένου Π.Μ.Σ. και τον Οδηγό Σπουδών (Handbook) αυτού.

Άρθρο 10

Όροι Φοίτησης - Διδασκόμενα Μαθήματα - Διάρκεια Σπουδών

1. Οι όροι φοίτησης περιλαμβάνονται στον Οδηγό Σπουδών (Handbook) του Προγράμματος. Ο υποψήφιος, πριν εγγραφεί, λαμβάνει γνώση του Οδηγού Σπουδών και συμφωνεί εγγράφως ότι αποδέχεται ανεπιφυλάκτως τους όρους του.

2. Τα διδασκόμενα μαθήματα ορίζονται στον Οδηγό Σπουδών του Προγράμματος και διακρίνονται σε υποχρεωτικά και κατ' επιλογήν. Ορίζεται ο αριθμός των εκπαιδευτικών μονάδων ή ωρών που απαιτούνται για την απόκτηση του Δ.Μ.Σ. ανά μάθημα, καθώς και τυχόν άλλες υποχρεώσεις.

3. Η παρακολούθηση των μαθημάτων του Π.Μ.Σ. του ΔΙ.ΠΑ.Ε. είναι υποχρεωτική και διαπιστώνεται με ευθύνη

της Γραμματείας της Σχολής. Τα στατιστικά της παρακολούθησης ανά μάθημα κοινοποιούνται στο διδάσκοντα του μαθήματος.

4. Οι φοιτητές είναι υποχρεωμένοι να παρακολουθούν ανελλιπώς και τις άλλες δραστηριότητες που προβλέπονται για κάθε μάθημα, να υποβάλουν μέσα στις προβλεπόμενες προθεσμίες τις απαιτούμενες εργασίες για κάθε μάθημα και να προσέρχονται στις προβλεπόμενες εξετάσεις. Επιπλέον, οι φοιτητές υποχρεούνται να σέβονται και να τηρούν τις αποφάσεις των αρμόδιων οργάνων του Διεθνούς Πανεπιστημίου της Ελλάδος και την ακαδημαϊκή δεοντολογία.

5. Για τους φοιτητές της πλήρους φοίτησης η χρονική διάρκεια της φοίτησης για την απονομή του Δ.Μ.Σ. ορίζεται σε τρία (3) ακαδημαϊκά εξάμηνα και περιλαμβάνει δύο (2) εξάμηνα διδασκαλίας και ένα (1) εξάμηνο για την εκπόνηση της μεταπτυχιακής διπλωματικής εργασίας. Στο Π.Μ.Σ. «Αειφόρος Γεωργία και Επιχειρήσεις» δίνεται η δυνατότητα εκπόνησης ερευνητικής μεταπτυχιακής διπλωματικής εργασίας, η χρονική διάρκεια της οποίας ορίζεται στα δύο (2) εξάμηνα. Η χρονική διάρκεια για τους φοιτητές μερικής φοίτησης διπλασιάζεται.

6. Ο φοιτητής υποχρεούται να ολοκληρώσει τις σπουδές του εντός της ανωτέρω αναφερόμενης χρονικής διάρκειας. Σε εξαιρετικές περιπτώσεις η χρονική αυτή διάρκεια μπορεί να παραταθεί κατά περίπτωση, μετά από εισήγηση του Διευθυντή του Προγράμματος και σύμφωνη γνώμη της Π.Γ.Σ.. Τα εξάμηνα αναστολής της φοιτητικής ιδιότητας δεν προσμετρώνται στην προβλεπόμενη ανώτατη διάρκεια κανονικής φοίτησης (βλ. άρθρο 33 παρ. 3 ν. 4485/2017). Μετά από τη λήξη της παράτασης των σπουδών και εφόσον ο φοιτητής δεν έχει συμμορφωθεί διαγράφεται από το Πρόγραμμα.

Άρθρο 11

Διδάσκοντες - Γλώσσα και μέθοδοι διδασκαλίας

1. Όσον αφορά στην ανάθεση διδασκαλίας ισχύουν οι διατάξεις του άρθρου 5 του ν. 3391/2005, σε συνδυασμό με τη διάταξη του άρθρου 85 παρ. 1. α) και του άρθρου 36 του ν. 4485/2017.

2. Η διδασκαλία των μαθημάτων του Προγράμματος Μεταπτυχιακών Σπουδών γίνεται στην αγγλική γλώσσα. Οι σπουδές συνδυάζουν τα χαρακτηριστικά της διδασκαλίας με παρακολούθηση με τα χαρακτηριστικά της διδασκαλίας από απόσταση και την πλήρη αξιοποίηση των δυνατοτήτων των σύγχρονων τεχνολογιών.

Άρθρο 12

Οικονομική Συμμετοχή Φοιτητών - Υποτροφίες

1. Οι φοιτητές του Π.Μ.Σ. «Αειφόρος Γεωργία και Επιχειρήσεις» του ΔΙ.ΠΑ.Ε. συμμετέχουν οικονομικά στην κάλυψη των δαπανών λειτουργίας του Προγράμματος αυτού, το δε ύψος της συμμετοχής αυτής, καθορίζεται με απόφαση της Διοικούσας Επιτροπής του ΔΙ.ΠΑ.Ε., κατόπιν πρότασης της Π.Γ.Σ. της Σχολής και κοινοποιείται κατ'έτος με την πρόσκληση εκδήλωσης ενδιαφέροντος για την υποβολή αιτήσεων συμμετοχής στο Π.Μ.Σ.

2. Η διαδικασία καταβολής της οικονομικής συμμετοχής των φοιτητών κατά τις διατάξεις της ανωτέρω παραγράφου σε συνδυασμό με τη διάταξη του άρθρου 5 παρ.

6 του ν. 3391/2005, όπως αντικαταστάθηκε με το άρθρο 18 παρ. 4 του ν. 3577/2007 (ΦΕΚ Α' 130), ρυθμίζεται με αποφάσεις της Διοικούσας Επιτροπής του ΔΙ.ΠΑ.Ε.

3. Η καταβολή της οικονομικής συμμετοχής των φοιτητών γίνεται σε τρεις τμηματικές καταβολές (προκαταβολή και δύο δόσεις), σύμφωνα με απόφαση της Διοικούσας Επιτροπής. Καταληκτική ημερομηνία καταβολής των δύο δόσεων ορίζεται η ημέρα έναρξης έκαστου ακαδημαϊκού εξαμήνου. Ειδικότερα για το πρώτο ακαδημαϊκό εξάμηνο, ορίζεται ότι η καταβολή της πρώτης δόσης της οικονομικής συμμετοχής των φοιτητών θα γίνει με την εγγραφή του φοιτητή στο Π.Μ.Σ.

4. Παράταση για την καταβολή της οικονομικής συμμετοχής των φοιτητών δεν προβλέπεται. Ειδικότερος διακανονισμός για την καταβολή της οικονομικής συμμετοχής των φοιτητών μπορεί να προβλεφθεί κατ'εξαίρεση με απόφαση της Π.Γ.Σ. της Σχολής, εφόσον συντρέχουν εξαιρετικοί λόγοι και κατόπιν σχετικού αιτήματος του φοιτητή, σε καμία περίπτωση όμως δεν μπορεί να προβλεφθεί διαφορετική ρύθμιση αναφορικά με την καταβολή της πρώτης δόσης της οικονομικής συμμετοχής των φοιτητών.

5. Κάθε φοιτητής, ο οποίος είναι υπερήμερος ως προς την καταβολή έστω μίας δόσης της οικονομικής συμμετοχής του, δεν θα λαμβάνει βαθμολογία επί εξετασθέντων μαθημάτων και επί της μεταπτυχιακής διπλωματικής εργασίας. Σε κάθε περίπτωση, ο φοιτητής που δεν έχει καταβάλει το συνολικό ποσό της οικονομικής συμμετοχής των φοιτητών έως την ολοκλήρωση του Π.Μ.Σ. δεν δικαιούται να του απονεμηθεί το δίπλωμα του Π.Μ.Σ. μέχρι να ανταποκριθεί στην εν λόγω υποχρέωσή του, εντός προθεσμίας που τάσσει η Π.Γ.Σ. της Σχολής κατόπιν σχετικής απόφασής της.

6. Το Πρόγραμμα μπορεί να παρέχει έναν αριθμό υποτροφιών ή βραβεία αριστείας σε φοιτητές, σύμφωνα με απόφαση της Π.Γ.Σ. της Σχολής κατ'εφαρμογή του Κανονισμού Χορήγησης Υποτροφιών, όπως εκάστοτε ισχύει. Οι υποτροφίες μπορεί να καλύπτουν μέρος ή το σύνολο της οικονομικής συμμετοχής των φοιτητών. Σε καμία περίπτωση το ύψος της υποτροφίας δεν μπορεί να υπερβαίνει το ποσό της οικονομικής συμμετοχής του φοιτητή.

7. Οι υποτροφίες δίνονται στους φοιτητές με βάση ακαδημαϊκά ή άλλα αντικειμενικά κριτήρια σύμφωνα με τον Κανονισμό Χορήγησης Υποτροφιών που έχει εγκριθεί από τη Διοικούσα Επιτροπή, κατόπιν απόφασης της Π.Γ.Σ. της Σχολής και εγγράφονται στον εγκεκριμένο προϋπολογισμό του Προγράμματος. Τυχόν υποχρεώσεις και δικαιώματα των υποτρόφων καθορίζονται με απόφαση της Π.Γ.Σ. της Σχολής. Το ποσό του συνόλου των υποτροφιών κάθε σειράς του Προγράμματος δεν μπορεί να υπερβαίνει το 20% των συνολικών ακαθάριστων εσόδων του, που προέρχονται από την οικονομική συμμετοχή των φοιτητών.

8. Τα μέλη των κατηγοριών Ε.Ε.Π., καθώς και Ε.ΔΙ.Π. και Ε.Τ.Ε.Π. που υπηρετούν στο ΔΙ.ΠΑ.Ε. και πληρούν τις προϋποθέσεις επιλογής φοιτητών, μπορούν μετά από αίτησή τους να εγγραφούν στο Π.Μ.Σ. ως υπεράριθμοι, και μόνο ένας κατ'έτος στο Π.Μ.Σ., σύμφωνα με τους ειδικότερους όρους που προβλέπονται στο άρθρο 34 του ν. 4485/2017.

Άρθρο 13

Μεταπτυχιακή φοίτηση και αξιολόγηση

1. Η τελική αξιολόγηση στα επιμέρους μαθήματα του Προγράμματος κάθε μεταπτυχιακού φοιτητή γίνεται με γραπτές εξετάσεις, εκπόνηση γραπτών εργασιών ή συνδυασμό των ανωτέρω, σύμφωνα με τις οικείες αποφάσεις της Π.Γ.Σ. της Σχολής, οι οποίες περιλαμβάνονται στον Οδηγό Σπουδών (Handbook) για κάθε μάθημα. Ο τρόπος εξέτασης και βαθμολογίας των φοιτητών διασφαλίζει το αδιάβλητο, την αντικειμενικότητα και τη διαφάνεια.

Αποδεδειγμένες ειδικές περιπτώσεις φοιτητών με αναπηρία ή/και ειδικές εκπαιδευτικές ανάγκες τυγχάνουν ειδικής αντιμετώπισης, προκειμένου να διασφαλίζεται η τήρηση της αρχής της ίσης μεταχείρισης.

2. Η αξιολόγηση των φοιτητών για κάθε μάθημα γίνεται από τον διδάσκοντα. Η αξιολόγηση των επιδόσεων τους γίνεται με την κλίμακα από μηδέν (0) έως δέκα (10). Οι γραπτές εξετάσεις διενεργούνται συνήθως Σαββατοκύριακο, σε χρονολογία και ώρα που αναφέρεται στο ετήσιο Ακαδημαϊκό Ημερολόγιο του Προγράμματος, το οποίο παραλαμβάνει ο φοιτητής από τη Γραμματεία με την εγγραφή του στο Π.Μ.Σ.

3. Προκειμένου να πετύχει ο φοιτητής στις γραπτές εξετάσεις του μαθήματος ή/και στη γραπτή εργασία πρέπει να έχει λάβει βαθμό τουλάχιστον πέντε (5). Ο φοιτητής που αποτυγχάνει σε κάποιο από τα μαθήματα επανεξετάζεται μία και μόνο φορά σε αυτά, στην αμέσως επόμενη εξεταστική περίοδο και βαθμολογείται με μέγιστο βαθμό το πέντε (5). Αν ένας φοιτητής αποτύχει και στη δεύτερη εξέταση του μαθήματος, διαγράφεται από το Π.Μ.Σ., κατόπιν εισήγησης της Π.Γ.Σ. και απόφασης της Διοικούσας Επιτροπής.

4. Φοιτητής του Π.Μ.Σ., σε περίπτωση που αμφισβητεί τη βαθμολογία που έλαβε σε συγκεκριμένο μάθημα, έχει το δικαίωμα εντός δεκαπέντε (15) ημερών από την ανακοίνωση της βαθμολογίας να απευθύνει αίτημα αναβαθμολόγησης προς την Π.Γ.Σ. της Σχολής. Η Π.Γ.Σ. της Σχολής ορίζει αναβαθμολογητή εντός τριάντα (30) ημερών από την υποβολή σχετικής αίτησης του φοιτητή. Η Π.Γ.Σ. αποφασίζει, κατόπιν εισήγησης της Τριμελούς Επιτροπής, την επικύρωση της αρχικής βαθμολογίας.

5. Σε εξαιρετικές περιπτώσεις, όπως αδυναμία του φοιτητή να λάβει μέρος στις εξετάσεις ή να παραδώσει εργασία για σοβαρούς λόγους ανωτέρας βίας, κατά τη διακριτική ευχέρεια της Σχολής, δύναται να οριστεί ειδική ημερομηνία εξέτασης του φοιτητή ή να ταχθεί νέα προθεσμία για την παράδοση της εργασίας του.

6. Οι διδάσκοντες εκδίδουν τα αποτελέσματα των εξετάσεων -κατά κανόνα- μέσα σε διάστημα 45 ημερών από την ημέρα εξέτασης. Αν ένα μάθημα διδάσκεται από δύο ή περισσότερα μέλη Δ.Ε.Π., ο τρόπος βαθμολόγησης καθορίζεται με συμφωνία μεταξύ τους.

Άρθρο 14

Μεταπτυχιακή Διπλωματική Εργασία

1. Εφόσον ο φοιτητής έχει εξετασθεί σε όλα τα μαθήματα του α' και του β' εξαμήνου του Π.Μ.Σ., μπορεί να ενταχθεί στη διαδικασία συγγραφής της μεταπτυχιακής διπλωματικής του εργασίας. Η μεταπτυχιακή διπλωμα-

τική εργασία, καθώς και κάθε εργασία που κατατίθεται στο πλαίσιο των μαθημάτων πρέπει να αποτελεί έργο του φοιτητή που την υποβάλλει.

2. Η Συντονιστική Επιτροπή, ύστερα από αίτηση του υποψηφίου, στην οποία αναγράφεται ο προτεινόμενος τίτλος της διπλωματικής εργασίας, ο προτεινόμενος επιβλέπων από τους διδάσκοντες στο Π.Μ.Σ. και επισυνάπτεται περίληψη της προτεινόμενης εργασίας (περίγραμα έρευνας), ορίζει τον επιβλέποντα αυτής και συγκροτεί την τριμελή εξεταστική επιτροπή για την έγκριση της εργασίας, αποτελούμενη από τον επιβλέποντα και δύο άλλα μέλη, τα οποία πρέπει να έχουν την ίδια ή συναφή επιστημονική ειδικότητα με το γνωστικό αντικείμενο της διπλωματικής εργασίας.

Στο περίγραμμα έρευνας πρέπει να προσδιορίζεται το θέμα που θα αναλυθεί, η μεθοδολογία της επιστημονικής του προσέγγισης, καθώς και σχετική βιβλιογραφία που θα χρησιμοποιηθεί. Η αποδοχή από τη Συντονιστική Επιτροπή του περιγράμματος έρευνας του μεταπτυχιακού φοιτητή γίνεται με κριτήρια τη συνάφεια του θέματος με το αντικείμενο του Π.Μ.Σ., την προσδοκώμενη επιστημονική συμβολή και τα διαφαινόμενα στοιχεία πρωτοτυπίας ως προς την προσέγγιση του υπό διερεύνηση ειδικότερου αντικειμένου.

3. Το θέμα της μεταπτυχιακής διπλωματικής εργασίας εγγράφεται σε ειδικό κατάλογο μεταπτυχιακών εργασιών που τηρείται στη Γραμματεία του Π.Μ.Σ.. Στον κατάλογο αυτόν περιλαμβάνονται το ονοματεπώνυμο του υποψηφίου, του επιβλέποντος και των δύο άλλων μελών της εξεταστικής επιτροπής, η ημερομηνία έγκρισης του θέματος από τη Σ.Ε. και η ημερομηνία περάτωσης της διαδικασίας, είτε με αποδοχή είτε με απόρριψη.

4. Ανάλογα με την εξέλιξη της εκπόνησης της μεταπτυχιακής διπλωματικής του εργασίας, ο μεταπτυχιακός φοιτητής ενημερώνει τον επιβλέποντα καθηγητή, ο οποίος παρακολουθεί, αν τηρούνται οι στόχοι και οι προδιαγραφές της έρευνας. Η εργασία πρέπει να έχει επιστημονικά επαρκή αριθμό λέξεων.

5. Η μεταπτυχιακή διπλωματική εργασία θα πρέπει να ολοκληρωθεί εντός του προβλεπόμενου για αυτήν χρόνου, όπως αυτός ειδικώς ορίζεται κάθε φορά στον Οδηγό Σπουδών (Handbook).

6. Όταν περατωθεί η σύνταξη της μεταπτυχιακής διπλωματικής εργασίας, αυτή υποβάλλεται σε ένα (1) αντίτυπο στη Γραμματεία του Π.Μ.Σ., με τη σύμφωνη γνώμη του επιβλέποντος καθηγητή ότι πληροί τις προϋποθέσεις για να εισαχθεί προς κρίση. Ακολούθως, τα μέλη της Τριμελούς Εξεταστικής Επιτροπής διαβιβάζουν στη Γραμματεία του Π.Μ.Σ. το πρακτικό αξιολόγησης του φοιτητή με το βαθμό της μεταπτυχιακής διπλωματικής εργασίας, με κλίμακα βαθμολογίας από μηδέν (0) έως δέκα (10). Προβιβάσιμος βαθμός είναι ο βαθμός πέντε (5) και οι μεγαλύτεροι του.

7. Δεν είναι δυνατή η αλλαγή του θέματος της μεταπτυχιακής διπλωματικής εργασίας του φοιτητή, παρά μόνο με απόφαση της Σ.Ε., μετά από εισήγηση του επιβλέποντα καθηγητή. Η αλλαγή θέματος μεταπτυχιακής διπλωματικής εργασίας δεν αποτελεί σε καμία περίπτωση λόγο για παράταση των παραπάνω προθεσμιών.

8. Οι μεταπτυχιακές διπλωματικές εργασίες αναρτώνται υποχρεωτικά στο ψηφιακό αποθετήριο του Διεθνούς Πανεπιστημίου, το οποίο διαχειρίζεται η Κεντρική Βιβλιοθήκη του Πανεπιστημίου. Κατ' εξαίρεση και για ειδικούς λόγους που τεκμηριώνονται ειδικώς, κατόπιν απόφασης της Προσωρινής Γενικής Συνέλευσης της οικείας Σχολής, δύναται τμήμα διπλωματικών μεταπτυχιακών εργασιών που περιέχει μη δημοσιευτέα στοιχεία και δεδομένα, να μην αναρτηθεί στο ψηφιακό αποθετήριο του Διεθνούς Πανεπιστημίου της Ελλάδος.

Άρθρο 15

Αξιολόγηση Π.Μ.Σ.- μαθημάτων - διδασκόντων

1. Το Π.Μ.Σ. υπόκειται σε διαδικασία εσωτερικής αξιολόγησης κατά τους όρους του ν. 3374/2005 (ΦΕΚ Α'189). Οι φοιτητές αξιολογούν τους διδάσκοντες και το περιεχόμενο εκάστου μαθήματος του προγράμματος, σύμφωνα με τις προδιαγραφές που ορίζει η Α.ΔΙ.Π. και τις οικείες αποφάσεις της Διοικούσας Επιτροπής. Μετά την ολοκλήρωση ενός μαθήματος και πριν από τις εξετάσεις, οι μεταπτυχιακοί φοιτητές αξιολογούν αυτό ηλεκτρονικά, μέσω του πληροφοριακού Συστήματος της ΜΟ.ΔΙ.Π. του Διεθνούς Πανεπιστημίου της Ελλάδος. Η αξιολόγηση των διδασκόντων γίνεται με κριτήρια τις γνώσεις και την ικανότητα μετάδοσής τους στους φοιτητές, το επίπεδο της προετοιμασίας τους, τη χρησιμοποίηση της πλέον σύγχρονης και διεθνώς καθιερωμένης - για υψηλού επιπέδου μεταπτυχιακές σπουδές - βιβλιογραφίας, την προθυμία τους να απαντούν σε ερωτήσεις, την έγκαιρη βαθμολόγηση και επιστροφή εργασιών και γραπτών εξετάσεων, την τήρηση των ωρών διδασκαλίας του μαθήματος και των ωρών γραφείου, κλπ. Τα αποτελέσματα της αξιολόγησης κοινοποιούνται στον ενδιαφερόμενο με ευθύνη του Διευθυντή του Προγράμματος. Η σύνοψη των αποτελεσμάτων συζητείται από την Π.Γ.Σ. με στόχο τη βελτίωση της ποιότητας του προγράμματος.

2. Το διδακτικό προσωπικό (έκτακτο και μόνιμο) του Π.Μ.Σ. υποβάλει Ατομικά Απογραφικά Δελτία και Δελτία Περιγραφής Μαθημάτων μέσω του Πληροφοριακού Συστήματος Διασφάλισης Ποιότητας της ΜΟ.ΔΙ.Π. και είναι αρμόδιο για την επικαιροποίησή τους. Σε περιπτώσεις συνδιδασκαλίας υποβάλλεται μόνο ένα Δελτίο για το μάθημα. Η Γραμματεία του Π.Μ.Σ. επικοινωνεί με τον Διευθυντή του Π.Μ.Σ., ώστε εκείνος να προσδιορίζει εάν το Δελτίο θα συμπληρωθεί από κοινού από όλους τους διδάσκοντες ή αν ένας εκ των διδασκόντων θα οριστεί υπεύθυνος για τη συμπλήρωσή του. Η εν λόγω πληροφορία καταγράφεται εν συνεχεία από τη Γραμματεία στην αντίστοιχη ενότητα του Πληροφοριακού Συστήματος Διασφάλισης Ποιότητας.

3. Ο τρόπος υλοποίησης των εν λόγω διαδικασιών και τα αντίστοιχα Πρότυπα Σχήματα που πρέπει να χρησιμοποιούνται στο Διεθνές Πανεπιστήμιο της Ελλάδος περιγράφονται στον Οδηγό Εφαρμογής Διασφάλισης Ποιότητας του ιδρύματος, ο οποίος έχει εγκριθεί από τη Διοικούσα Επιτροπή.

Άρθρο 16

Τίτλος Διπλώματος Μεταπτυχιακών Σπουδών (Δ.Μ.Σ.).

1. Στον τίτλο του Δ.Μ.Σ. ο βαθμός του φοιτητή μπορεί να αναγράφεται ή αριθμητικώς ή ως κατηγορία (καλώς, λίαν καλώς, άριστα) ή και με τους δύο τρόπους.

2. Ο βαθμός του Δ.Μ.Σ. καθορίζεται από τους βαθμούς των μαθημάτων του Προγράμματος και το βαθμό της μεταπτυχιακής διπλωματικής εργασίας. Για τον υπολογισμό του βαθμού του Διπλώματος Μεταπτυχιακών Σπουδών πολλαπλασιάζεται ο βαθμός κάθε μαθήματος του α' και β' εξαμήνου καθώς και της διπλωματικής εργασίας του γ' εξαμήνου με τον αντίστοιχο αριθμό πιστωτικών μονάδων και το άθροισμα των επιμέρους γινομένων διαιρείται με τον αριθμό πιστωτικών μονάδων που απαιτούνται για τη λήψη του Διπλώματος. Ο βαθμός του Μεταπτυχιακού Διπλώματος υπολογίζεται με ακρίβεια δεύτερου δεκαδικού ψηφίου. Η κλίμακα κατανομής των βαθμών για το χαρακτηρισμό του τίτλου σπουδών είναι: άριστα (8,50 - 10,00), Λίαν Καλώς (6,50 - 8,49) και Καλώς (5,00 - 6,49). Ο βαθμός του Δ.Μ.Σ., με ευθύνη της Γραμματείας, καταχωρείται στον ατομικό φάκελο του φοιτητή.

3. Ο τίτλος του Δ.Μ.Σ. είναι δημόσιο έγγραφο. Ο τύπος του ορίζεται με απόφαση της Διοικούσας Επιτροπής και υπογράφεται από τον Πρόεδρο της Διοικούσας Επιτροπής του ΔΙ.ΠΑ.Ε. και τον Κοσμήτορα της Σχολής.

4. Επιπλέον του τίτλου του Δ.Μ.Σ. χορηγείται παράρτημα διπλώματος. Το παράρτημα διπλώματος αποτελεί ένα επεξηγηματικό έγγραφο, το οποίο δεν υποκαθιστά τον επίσημο τίτλο σπουδών ή την αναλυτική βαθμολογία των μαθημάτων που χορηγούν τα ΑΕΙ. Το παράρτημα διπλώματος επισυνάπτεται στον τίτλο σπουδών και παρέχει πληροφορίες σχετικά με τη φύση, το επίπεδο, το γενικότερο πλαίσιο εκπαίδευσης, το περιεχόμενο και το καθεστώς των σπουδών, οι οποίες ολοκληρώθηκαν με επιτυχία από το άτομο που αναγράφεται ονομαστικά στο πρωτότυπο του τίτλου. Στο παράρτημα δεν γίνονται αξιολογικές κρίσεις και δεν υπάρχουν δηλώσεις ισοτιμίας ή αντιστοιχίας ή προτάσεις σχετικά με την αναγνώριση του τίτλου στο εξωτερικό. Το παράρτημα διπλώματος εκδίδεται αυτομάτως και χωρίς καμία οικονομική επιβάρυνση στην ελληνική και στην αγγλική γλώσσα, και πρέπει να πληροί τις προϋποθέσεις γνησιότητας που απαιτούνται για τον χορηγούμενο τίτλο σπουδών. Η ημερομηνία έκδοσης του παραρτήματος δεν συμπίπτει υποχρεωτικά με την ημερομηνία χορήγησης του τίτλου σπουδών, αλλά δεν μπορεί ποτέ να είναι προγενέστερη από αυτή.

Άρθρο 17

Αναστολή φοίτησης - Διαγραφή

1. Κάθε φοιτητής του Π.Μ.Σ. δύναται να αναστείλει την φοίτησή του για χρονικό διάστημα όχι μεγαλύτερο του ενός ακαδημαϊκού έτους ή δύο συνεχόμενων ακαδημαϊκών εξαμήνων, κατόπιν σχετικής αιτιολογημένης αίτησής του και έγκρισης από τη Προσωρινή Γενική Συνέλευση της Σχολής για σοβαρούς λόγους υγείας ή άλλους λόγους ανωτέρας βίας, οι οποίοι θα αποδεικνύονται προσκόνητως. Δεν συνιστά σοβαρό λόγο για τη χορήγηση αναστολής η παρακολούθηση άλλου μεταπτυχιακού ή άλλου εκπαιδευτικού προγράμματος. Ο μεταπτυχιακός φοιτητής, ο οποίος λαμβάνει αναστολή φοίτησης, όταν επανέλθει στη φοίτησή του, εξακολουθεί να υπάγεται στο καθεστώς φοίτησης του χρόνου εγγραφής του ως

μεταπτυχιακού φοιτητή. Σε περίπτωση εκ νέου παρακολούθησης ή οριστικής αποχώρησης δεν επιστρέφεται η ήδη καταβληθείσα οικονομική συμμετοχή των φοιτητών.

2. Η γενική παρουσία και η σύμφωνη με την ακαδημαϊκή δεοντολογία συμπεριφορά του φοιτητή κατά τη διάρκεια των μεταπτυχιακών του σπουδών συνιστά υπόθεση για την συνέχιση της παρακολούθησης.

3. Περιπτώσεις παραπτώματων, όπως παραμέληση καθηκόντων και υποχρεώσεων που απορρέουν από το παρόντα Κανονισμό και από το πρόγραμμα σπουδών, αντιγραφή, λογοκλοπή, αξιόποινή ή ανάρμοστη συμπεριφορά έναντι του Ιδρύματος ή μέλους της επιστημονικής κοινότητας κ.λπ., συνεπάγονται τη διαγραφή του φοιτητή από το Πρόγραμμα μετά από αιτιολογημένη απόφαση της Προσωρινής Γενικής Συνέλευσης, η οποία επικυρώνεται από τη Διοικούσα Επιτροπή του ΔΙ.ΠΑ.Ε. Στους φοιτητές χορηγείται δικαίωμα υποβολής αίτησης θεραπείας σύμφωνα με τον Κώδικα Διοικητικής Διαδικασίας, όπως εκάστοτε ισχύει.

Οι περιπτώσεις λογοκλοπής εντοπίζονται κατ' αντικειμενική κρίση βάσει ειδικού λογισμικού που ερευνά και εντοπίζει τη λογοκλοπή και οι σχετικές κυρώσεις αναλόγως της βαρύτητας της παράβασης αντιμετωπίζονται βάσει του Κανονισμού Λογοκλοπής, που καθορίζεται με απόφαση της Διοικούσας Επιτροπής του Διεθνούς Πανεπιστημίου της Ελλάδος.

4. Σε κάθε περίπτωση διαγραφής του μεταπτυχιακού φοιτητή δεν επιστρέφεται η τυχόν καταβληθείσα οικονομική συμμετοχή των φοιτητών.

Άρθρο 18

Ακαδημαϊκό Ημερολόγιο - Ωρολόγιο Πρόγραμμα

1. Με την εγγραφή του στο Πρόγραμμα Μεταπτυχιακών Σπουδών, ο φοιτητής παραλαμβάνει από τη Γραμματεία το ετήσιο Ακαδημαϊκό Ημερολόγιο του Προγράμματος, το οποίο περιλαμβάνει τις ημερομηνίες έναρξης και λήξης των διδακτικών περιόδων, τις περιόδους εξετάσεων, τις αργίες, κ.λπ.

2. Στην αρχή του ακαδημαϊκού έτους ανακοινώνεται το Ωρολόγιο Πρόγραμμα της περιόδου, στο οποίο περιλαμβάνονται οι ημέρες και ώρες διδασκαλίας των μαθημάτων, οι ημερομηνίες άλλων εκδηλώσεων ή υποχρεώσεων, κ.λπ.

3. Το Ακαδημαϊκό Ημερολόγιο καθώς και το Ωρολόγιο Πρόγραμμα καταρτίζονται με ευθύνη του Διευθυντή του Προγράμματος Μεταπτυχιακών Σπουδών και γνωστοποιείται στην Προσωρινή Γενική Συνέλευση.

Άρθρο 19

Διεξαγωγή Εκπαιδευτικού Έργου - Καθήκοντα Διδασκόντων - Επιβλεπόντων

1. Τη διδασκαλία των μαθημάτων, των εκπαιδευτικών φροντιστηριακών ασκήσεων στο Π.Μ.Σ. και την επίβλεψη διπλωματικών εργασιών μπορούν να αναλαμβάνουν:

α) Μέλη Δ.Ε.Π., της οικείας Σχολής ή άλλων Σχολών του ίδιου ή άλλου Α.Ε.Ι., αφυπηρητήσαντες καθηγητές, επισκέπτες καθηγητές της ημεδαπής ή της αλλοδαπής, ακαδημαϊκοί συνεργάτες και ειδικοί επιστήμονες οι οποίοι είναι κάτοχοι διδακτορικού διπλώματος ή διδάσκοντες

σύμφωνα με το Π.Δ. 407/1980 (ΦΕΚ/112 Α), ή το άρθρο 19 του ν. 1404/1983 (Α' 173) ή την παρ. 7 του άρθρου 29 του ν. 4009/2011 (άρθρο 36 ν. 4485/2017).

β) Ερευνητές αναγνωρισμένων ερευνητικών Ιδρυμάτων της ημεδαπής ή της αλλοδαπής, που είναι κάτοχοι διδακτορικού διπλώματος και έχουν επαρκή επιστημονική ερευνητική ή συγγραφική δραστηριότητα.

γ) Επιστήμονες αναγνωρισμένου κύρους, οι οποίοι διαθέτουν εξειδικευμένες γνώσεις ή σημαντική σχετική εμπειρία στο αντικείμενο του Προγράμματος Μεταπτυχιακών Σπουδών.

2. Φροντιστηριακές ασκήσεις (στο πλαίσιο συγκεκριμένου μαθήματος του Προγράμματος) μπορούν να ανατίθενται, εκτός των ανωτέρω και σε μέλη του διδακτικού προσωπικού, ακαδημαϊκούς συνεργάτες, καθώς και σε υποψηφίους διδάκτορες των οικείων γνωστικών αντικειμένων προς το Πρόγραμμα της Σχολής του ΔΙ.ΠΑ.Ε. ή άλλου Α.Ε.Ι.

3. Η ανάθεση της διδασκαλίας των μαθημάτων και των φροντιστηριακών ασκήσεων των μαθημάτων του Προγράμματος ανατίθεται από τη Π.Γ.Σ. με απόφασή της.

4. Σε περίπτωση που οι αναθέσεις αυτές γίνονται σε εξωτερικούς συνεργάτες μη μέλη του Διδακτικού Προσωπικού του ΔΙ.ΠΑ.Ε. ή των άλλων Α.Ε.Ι., απαιτείται ειδικά αιτιολογημένη απόφαση της Π.Γ.Σ., μετά από πρόταση του Διευθυντή του Π.Μ.Σ. Η αιτιολόγηση πρέπει να συμπεριλαμβάνει εκτενή βιογραφικά σημειώματα των εξωτερικών συνεργατών.

5. Στην περίπτωση ανάθεσης διδασκαλίας σε μέλη ΔΕΠ άλλων ΑΕΙ τυγχάνουν εφαρμογής οι διατάξεις του άρθρου 36 παρ. 2, 3 και 4 του ν. 4485/2017.

6. Οι διδάσκοντες προτείνουν για κάθε μάθημα της αρμοδιότητάς τους βιβλιογραφία και αρθρογραφία, προς διευκόλυνση των μεταπτυχιακών φοιτητών. Επίσης, υποχρεούνται στην αρχή κάθε περιόδου και σε κάθε περίπτωση πριν την έναρξη της διδασκαλίας του μαθήματος, να δίνουν στους φοιτητές περιγραφή του μαθήματος. Επίσης, οι διδάσκοντες δύνανται να συμμετέχουν σε τριμελείς επιτροπές επίβλεψης διπλωματικών εργασιών.

Άρθρο 20

Διοικητική Υποστήριξη του Π.Μ.Σ. - Υλικοτεχνική υποδομή

1. Διεύθυνση Προγράμματος-Υποχρεώσεις Διευθυντή. Συνίσταται θέση Διευθυντή του Προγράμματος Μεταπτυχιακών Σπουδών για την προώθηση της αποτελεσματικής λειτουργίας του Π.Μ.Σ.

Τη θέση αυτή καταλαμβάνει μέλος Δ.Ε.Π. της Σχολής από τις δύο ανώτερες βαθμίδες (Καθηγητής ή Αναπληρωτής Καθηγητής), με απόφαση της Γ.Σ. της Σχολής, με την οποία ορίζεται και ο αναπληρωτής του. Δυνάμει της διάταξης της παρ. 1 του άρθρου 2 του ν. 3391/2005, όπως τροποποιήθηκε με το άρθρο 32 παρ. 1 του ν. 4186/2013 (ΦΕΚ Α' 193) και αντικαταστάθηκε με το άρθρο 74 παρ. 1 του ν. 4310/2014 (ΦΕΚ Α' 258), μέχρι να καταστεί το Διεθνές Πανεπιστήμιο της Ελλάδος αυτοδύναμο, δύνανται να ορίζονται ως Διευθυντές Προγραμμάτων Μεταπτυχιακών Σπουδών, αφυπηρητήσαντες Καθηγητές Πανεπιστημίου, το γνωστικό αντικείμενο των οποίων

είναι συναφές με τα παραπάνω προγράμματα σπουδών, καθώς και υπηρετούντες Επίκουροι Καθηγητές στο Διεθνές Πανεπιστήμιο της Ελλάδος.

Ο Διευθυντής μπορεί να είναι και Επιστημονικά Υπεύθυνος των αντίστοιχων έργων που αφορούν στην οικονομική διαχείριση των σχετικών με τη λειτουργία των Προγραμμάτων Μεταπτυχιακών Σπουδών έργων, τα οποία λειτουργούν στον Ειδικό Λογαριασμό Κονδυλίων Έρευνας του ΔΙ.ΠΑ.Ε..

Ο Διευθυντής ή/και ο Αναπληρωτής Διευθυντής του Π.Μ.Σ. θα πρέπει να είναι διαθέσιμος για ενημέρωση, αν ζητηθεί, της Π.Γ.Σ. για κάθε θέμα που αφορά στην αποτελεσματική λειτουργία του. Ο Διευθυντής ή/και ο Αναπληρωτής Διευθυντής του Π.Μ.Σ. εισηγείται στην Π.Γ.Σ. για τα θέματα της αρμοδιότητάς της και μεριμνά για την εφαρμογή των αποφάσεών της.

Ο Διευθυντής είναι υπεύθυνος για την κατάρτιση του προϋπολογισμού και απολογισμού του Προγράμματος, τους οποίους υποβάλλει προς έγκριση στην Π.Γ.Σ. και στη συνέχεια στη Διοικούσα Επιτροπή. Για την κατάρτιση του προϋπολογισμού και του απολογισμού ο Διευθυντής επικουρείται από τα στελέχη της Μονάδας Οικονομικών και Διοικητικών Υπηρεσιών (Μ.Ο.Δ.Υ.) του Ε.Λ.Κ.Ε./ΔΙ.ΠΑ.Ε..

Ο Διευθυντής του Π.Μ.Σ. εποπτεύει την εύρυθμη λειτουργία της Γραμματείας του Προγράμματος, ιδιαίτερα στις περιπτώσεις που η Γραμματεία δεν στελεχώνεται από μόνιμους ή αορίστου χρόνου υπαλλήλους, συγκροτεί επιτροπές για τη μελέτη ή διεκπεραίωση συγκεκριμένων θεμάτων, εγκρίνει τις δαπάνες του προγράμματος σύμφωνα με τον ετήσιο εγκεκριμένο από την Π.Γ.Σ. προϋπολογισμό του Προγράμματος. Περαιτέρω, ο Διευθυντής του Προγράμματος, μεριμνά για την έγκαιρη λήψη των απαιτούμενων αποφάσεων συλλογικών οργάνων (Π.Γ.Σ., Διοικούσας Επιτροπής, κ.λπ.) και επιβλέπει την τήρηση της Απόφασης που αφορά στη λειτουργία του Π.Μ.Σ., των νόμων, του Οδηγού Σπουδών (Handbook) του προγράμματος και του παρόντος Κανονισμού του Π.Μ.Σ.. Περαιτέρω, υπογράφει τις συμβάσεις ανάθεσης έργου, όπου αυτό απαιτείται και έχει υποχρέωση ενημέρωσης της Π.Γ.Σ. και της Διοικούσας Επιτροπής επί παντός θέματος της αρμοδιότητάς του και οπωσδήποτε αναφορικά με:

α. Τα κριτήρια επιλογής και τους πίνακες επιτυχόντων και αποτυχόντων κάθε προγράμματος.

β. Το ωρολόγιο πρόγραμμα μαθημάτων.

γ. Τους διδάσκοντες στο πρόγραμμα.

2. Υποχρεώσεις Γραμματείας

Τη διοικητική υποστήριξη του Π.Μ.Σ. αναλαμβάνει η επισπεύδουσα Σχολή που προβλέπεται από το ιδρυτικό Φύλλο Εφημερίδας της Κυβερνήσεως εκάστου προγράμματος.

Η Γραμματεία Π.Μ.Σ. τηρεί τα ακόλουθα αρχεία:

Αρχείο πρακτικών των συνεδριάσεων των Διοικητικών Οργάνων του Π.Μ.Σ.

Πρωτόκολλο διακινουμένων εγγράφων.

Ατομικό φάκελο φοιτητών-πτυχιούχων (που περιλαμβάνει μεταξύ άλλων τις βαθμολογίες ανά μάθημα και τον τελικό βαθμό του φοιτητή).

Αντίγραφο του Πτυχίου και του Παραρτήματος Διπλώματος, σύμφωνα με το ν. 3374/2005.

Αντίγραφα Βεβαιώσεων που έχουν εκδοθεί με τις σχετικές υπογραφές και σφραγίδες.

Βεβαιώσεις ισοτιμίας και αντιστοιχίας πτυχίων (όπου απαιτείται).

Οικονομικές υποχρεώσεις των μεταπτυχιακών φοιτητών.

Προκηρύξεις ή προσκλήσεις εκδήλωσης ενδιαφέροντος υποψηφίων φοιτητών στο Π.Μ.Σ. (στις οποίες πρέπει να αναφέρονται περιληπτικά οι όροι φοίτησης).

Αρχείο εισακτέων φοιτητών ανά σειρά του Π.Μ.Σ.

Κατάσταση εκπροσώπων στα Διοικητικά Όργανα του Π.Μ.Σ.

Κατάσταση διπλωματικών εργασιών που έχουν υποβληθεί.

Χρήση αιθουσών διδασκαλίας.

Ωρολόγιο πρόγραμμα μαθημάτων και παρουσιών του φοιτητή.

Πρόγραμμα εξετάσεων ανά εξεταστική περίοδο.

Στατιστικά στοιχεία.

Πέραν των ανωτέρω αρχείων, μπορεί να τηρούνται και άλλα με απόφαση του ΔΙ.ΠΑ.Ε., το οποίο έχει την ευθύνη καθορισμού των λεπτομερειών περιεχομένου και τήρησης των αρχείων.

3. Υλικοτεχνική υποδομή

Για τη λειτουργία του Π.Μ.Σ. θα χρησιμοποιηθεί ο υπάρχων εξοπλισμός του Διεθνούς Πανεπιστημίου της Ελλάδος (εργαστήρια, οπτικοακουστικά μέσα, βιβλιοθήκη, υπηρεσίες και εφαρμογές πληροφορικής, επικοινωνιών και διαδικτύου, γραμματειακή υποδομή, αίθουσες διδασκαλίας και αμφιθέατρα). Επιπρόσθετα, εκπαιδευτικές δραστηριότητες του Π.Μ.Σ., κάθε φύσης, μπορούν να πραγματοποιηθούν σε κατάλληλα διαμορφωμένους χώρους στη Θεσσαλονίκη και σε άλλες πόλεις της Ελλάδας και του εξωτερικού.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Β'

ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗ ΤΟΥ Π.Μ.Σ.

Άρθρο 21

Πόροι του Π.Μ.Σ. - Διαχείριση εσόδων

1. Η χρηματοδότηση του Π.Μ.Σ. «Αειφόρος Γεωργία και Επιχειρήσεις» (MSc in Sustainable Agriculture and Business) δύναται να προέρχεται από τις πηγές που αναφέρονται στην παράγραφο 1 του άρθρου 37 του ν. 4485/2017.

2. Οι φοιτητές του ΔΙ.ΠΑ.Ε. που συμμετέχουν σε προγράμματα προπτυχιακών και μεταπτυχιακών σπουδών ή σε προγράμματα εκπαίδευσης από απόσταση, συμμετέχουν οικονομικά στην κάλυψη των δαπανών λειτουργίας των προγραμμάτων αυτών, το δε ύψος της συμμετοχής αυτής καθορίζεται με πρόταση της Π.Γ.Σ. της Σχολής και απόφαση της Διοικούσας Επιτροπής του ΔΙ.ΠΑ.Ε.

3. Η διαχείριση των εσόδων και εξόδων του Π.Μ.Σ. γίνεται από τον Ειδικό Λογαριασμό Κονδυλίων Έρευνας (Ε.Λ.Κ.Ε.) και κατανέμονται σύμφωνα με τις διατάξεις των παραγράφων 4 και 5 του άρθρου 37 του ν. 4485/2017.

4. Εφόσον ο Διευθυντής του Π.Μ.Σ. υπέχει παράλληλα και την ιδιότητα του Επιστημονικού Υπεύθυνου του έργου διαχείρισης των εσόδων από το Π.Μ.Σ. «Αειφόρος

Γεωργία και Επιχειρήσεις» (MSc in Sustainable Agriculture and Business), είναι αρμόδιος για την έκδοση εντολών πληρωμής, σύμφωνα με τη διάταξη των άρθρων 56 παρ. 3 και 66 παρ. 2γ του ν. 4485/2017, υποβάλλει έγγραφα τεκμηριωμένα αιτήματα προς τον Προϊστάμενο της Μονάδας Οικονομικών και Διοικητικών Υπηρεσιών (Π.Μ.Ο.Δ.Υ.), κατ' άρθρα 62 και 56 παρ. 2 του ν. 4485/2017, ευθύνεται για την ορθή υλοποίηση και πιστοποίηση του φυσικού αντικείμενου του έργου και τη σκοπιμότητα των δαπανών που συνδέονται με την εκτέλεση του φυσικού αντικείμενου του έργου, καθώς και με την παρακολούθηση του οικονομικού αντικείμενου αυτού.

5. Τα ποσά της οικονομικής συμμετοχής των φοιτητών και των παραβόλων κατατίθενται στις Τράπεζες με τις οποίες συνεργάζεται ο Ειδικός Λογαριασμός Κονδυλίων Έρευνας (Ε.Λ.Κ.Ε.) του ΔΙ.ΠΑ.Ε. Αντίγραφο του αποδεικτικού στοιχείου της κατάθεσης πρέπει να προσκομίζεται στον Ε.Λ.Κ.Ε. του ΔΙ.ΠΑ.Ε. με οποιονδήποτε πρόσφορο τρόπο (π.χ. μέσω της Γραμματείας του Προγράμματος, ταχυδρομείο, fax, κ.λπ.). Ο Ε.Λ.Κ.Ε. του ΔΙ.ΠΑ.Ε. τηρεί ξεχωριστό λογαριασμό για το συγκεκριμένο Πρόγραμμα Μεταπτυχιακών Σπουδών.

Άρθρο 22

Διαδικασία Οικονομικής Διαχείρισης

Η οικονομική διαχείριση και εκτέλεση του προϋπολογισμού του Π.Μ.Σ. ενεργείται από τον Ε.Λ.Κ.Ε. του ΔΙ.ΠΑ.Ε. σύμφωνα με τις εκάστοτε ισχύουσες διατάξεις. Ο Διευθυντής του Προγράμματος είναι υπεύθυνος, ώστε να τηρούνται οι αποφάσεις των αρμοδίων οργάνων όσον αφορά στις επιλέξιμες δαπάνες των μεταπτυχιακών προγραμμάτων.

1. Προϋπολογισμός

Ο Διευθυντής του Π.Μ.Σ., συνεπικουρούμενος από τις υπηρεσίες του Ε.Λ.Κ.Ε. του ΔΙ.ΠΑ.Ε., συντάσσει ετήσιο προϋπολογισμό εσόδων και δαπανών για κάθε οικονομικό έτος της διάρκειας λειτουργίας του, σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 60 του ν. 4485/2017. Το οικονομικό έτος αρχίζει την 1η Ιανουαρίου και λήγει την 31η Δεκεμβρίου του ίδιου ημερολογιακού έτους. Ο ετήσιος προϋπολογισμός υποβάλλεται προς έγκριση στην Π.Γ.Σ. της Σχολής στο τέλος Μαΐου κάθε έτους, μαζί με την εισήγηση πρόσκλησης προς εκδήλωση ενδιαφέροντος της νέας σειράς και τις ενδεχόμενες αλλαγές στο Πρόγραμμα.

Η έγκριση του προϋπολογισμού από την Διοικούσα Επιτροπή γίνεται εντός του Ιουνίου, έτσι ώστε να συμπεριληφθεί στο συνοπτικό προϋπολογισμό του Ε.Λ.Κ.Ε., που αποστέλλεται στο Υ.Π.Ε.Θ. μέχρι 31 Ιουλίου κάθε έτους. Όσον αφορά στον τρόπο κατάρτισης του αναλυτικού προϋπολογισμού λειτουργίας του Π.Μ.Σ. κατ' έτος και για πέντε συνεχή έτη και του περιεχομένου της έκθεσης βιωσιμότητας του Π.Μ.Σ., κατ' άρθρο 32 του ν. 4485/2017, ρυθμίζονται με την υπ' αριθ. 216772/21 απόφαση του Υπουργού Παιδείας, Έρευνας και Θρησκευμάτων «Τρόπος κατάρτισης του αναλυτικού προϋπολογισμού λειτουργίας και της έκθεσης βιωσιμότητας των Προγραμμάτων Μεταπτυχιακών Σπουδών» (ΦΕΚ 4334/12.12.2017).

Οι εντολές δαπανών του Προγράμματος εκδίδονται σύμφωνα με τον εγκεκριμένο προϋπολογισμό με ευθύνη του Διευθυντή του Π.Μ.Σ. Οποιαδήποτε αναμόρφωση του προϋπολογισμού απαιτεί έγκριση της Π.Γ.Σ. της Σχολής. Ουσιώδης αναμόρφωση του προϋπολογισμού, άνω του +/-20% των βασικών κονδυλίων, ανά κατηγορία δαπάνης, απαιτεί έγκριση της Διοικούσας Επιτροπής.

2. Απολογισμός

Μετά το κλείσιμο κάθε οικονομικής χρήσης και μέχρι τέλους Μαΐου του επόμενου έτους, ο Διευθυντής του Προγράμματος υποβάλλει στην Π.Γ.Σ. προς έγκριση επιστημονικό και οικονομικό απολογισμό του Προγράμματος. Το πρακτικό έγκρισης του επιστημονικού και οικονομικού απολογισμού υποβάλλεται από τη Προσωρινή Γενική Συνέλευση της Σχολής στη Διοικούσα Επιτροπή, προς έγκριση. Το πρακτικό έγκρισης του οικονομικού απολογισμού κοινοποιείται στη συνέχεια στον Ε.Λ.Κ.Ε. του ΔΙ.ΠΑ.Ε., ο οποίος συμπεριλαμβάνει το ετήσιο οικονομικό αποτέλεσμα της λειτουργίας του Π.Μ.Σ. στον εγκεκριμένο απολογισμό της εκτέλεσης του προϋπολογισμού του ΕΛΚΕ, που αποστέλλεται στις 30 Ιουνίου στο Υ.Π.Ε.Θ, με ευθύνη του Π.Μ.Ο.Δ.Υ.

Ο Διευθυντής του προγράμματος συνεπικουρείται από τις υπηρεσίες του Ε.Λ.Κ.Ε. του ΔΙ.ΠΑ.Ε. για τη σύνταξη του οικονομικού απολογισμού.

Άρθρο 23

Διάθεση Εσόδων - Επιλέξιμες Δαπάνες

Τα έσοδα του προγράμματος διατίθεται για την κάλυψη των λειτουργικών αναγκών του και τη βελτίωση της ποιότητας των μεταπτυχιακών σπουδών που παρέχει. Επιλέξιμες είναι καταρχήν οι ακόλουθες δαπάνες: αποζημιώσεις διδασκόντων, διοικητικής υποστήριξης, μετακινήσεων, προμηθειών, υποστήριξης φοιτητών, καθώς και διάφορες λειτουργικές δαπάνες και κρατήσεις. Δαπάνες που εμφανίζονται στον προϋπολογισμό είναι επιλέξιμες εφόσον προβλέπονται ως κατηγορία δαπανών στο ΦΕΚ σύστασης του αντίστοιχου μεταπτυχιακού ή έχουν την έγκριση της Διοικούσας Επιτροπής και προβλέπονται στην υπ' αριθ. 216772/21 Υπουργική απόφαση (ΦΕΚ 4334/12.12.2017).

1. Αποζημιώσεις Διδασκόντων

Στην κατηγορία αυτή περιλαμβάνονται οι αποζημιώσεις των διδασκόντων που είτε είναι μέλη Δ.Ε.Π. του ΔΙ.ΠΑ.Ε. είτε είναι εξωτερικοί συνεργάτες, οι αποζημιώσεις των εξωτερικών συνεργατών που προέρχονται από Πανεπιστήμια του εξωτερικού, καθώς και αποζημιώσεις για την επίβλεψη μεταπτυχιακών εργασιών και διατριβών και τη συγγραφή σημειώσεων.

Όλες οι πιο πάνω αποζημιώσεις καθορίζονται με απόφαση της Π.Γ.Σ. της Σχολής και κυμαίνονται στα όρια που έχει θέσει η Διοικούσα Επιτροπή. Οι αποζημιώσεις διδασκόντων από Πανεπιστήμια του εξωτερικού δύνανται να υπερβαίνουν τα ποσά που ορίζει η Διοικούσα Επιτροπή σε εξαιρετικές περιπτώσεις και μετά από επαρκώς αιτιολογημένη πρόταση του Διευθυντή του προγράμματος.

Για την υπογραφή συμβάσεως συνεργασίας με εξωτερικούς εκτός του ΔΙ.ΠΑ.Ε. συνεργάτες πρέπει να υποβάλ-

λονται από τον Διευθυντή του Π.Μ.Σ. στον Ε.Λ.Κ.Ε. του ΔΙ.ΠΑ.Ε. η απόφαση της Π.Γ.Σ. της Σχολής και το βιογραφικό σημείωμα του εξωτερικού συνεργάτη.

2. Δαπάνες Διοικητικής Υποστήριξης

Στην κατηγορία αυτή περιλαμβάνονται δαπάνες που αφορούν στη γραμματειακή υποστήριξη του προγράμματος ή την μίσθωση αιθουσών εφόσον υπάρχει εξ αποστάσεως λειτουργία, ή άλλα λοιπά λειτουργικά έξοδα (μικροφωνικά, ηλεκτρικά κ.λπ.).

3. Δαπάνες για Μετακινήσεις

Προϋποθέσεις κάλυψης δαπανών μετακινήσεων για συμμετοχή σε συνέδρια μελών Δ.Ε.Π. του ΔΙ.ΠΑ.Ε. και υποψηφίων διδασκόντων είναι η απόφαση της Π.Γ.Σ. της Σχολής και η παρουσίαση (oral presentation) ερευνητικού άρθρου ή επιστημονικής ανακοίνωσης.

Απόφαση της Π.Γ.Σ. που να δικαιολογεί τη σχέση της μετακίνησης με το πρόγραμμα απαιτείται και σε κάθε άλλη περίπτωση.

Στις δαπάνες αυτές δύνανται να συμπεριλαμβάνονται και τυχόν μετακινήσεις μελών των Εξεταστικών Επιτροπών που οδηγούν στη λήψη Διδακτορικού Διπλώματος.

4. Δαπάνες για Προμήθειες

Στην κατηγορία αυτή περιλαμβάνονται δαπάνες για αγορές παγίων για τον εξοπλισμό ή την ανανέωση του εξοπλισμού και για αγορές αναλωσίμων, για αγορές βιβλίων του Π.Μ.Σ., συνδρομές σε βάσεις δεδομένων, καθώς και για τη λήψη υπηρεσιών από εξωτερικούς προμηθευτές που έχουν σχέση με τη λειτουργία του Προγράμματος.

Όλα τα βιβλία που αγοράζονται μέσω του Π.Μ.Σ. πρέπει να καταλογογραφούνται και να σφραγίζονται από την Κεντρική Βιβλιοθήκη του ΔΙ.ΠΑ.Ε. Η διαδικασία της καταλογογράφησης γίνεται από την Κεντρική Βιβλιοθήκη του ΔΙ.ΠΑ.Ε. στο χώρο όπου είναι δηλωμένα ότι βρίσκονται τα βιβλία. Για το σκοπό αυτό ο Ειδικός Λογαριασμός ενημερώνει την Κεντρική Βιβλιοθήκη για τις νέες αγορές βιβλίων και το χώρο που βρίσκονται. Εξαιρούνται της καταλογογράφησης τα βιβλία που διατίθενται στους φοιτητές.

Για τα βιβλία που δεν φυλάσσονται στην Κεντρική Βιβλιοθήκη πρέπει να εξευρίσκεται χώρος για τη φύλαξή τους με ευθύνη του Διευθυντή του Προγράμματος. Ο δανεισμός των βιβλίων αυτών γίνεται με ευθύνη της Γραμματείας του Προγράμματος. Οι φοιτητές του Προγράμματος έχουν προτεραιότητα στο δανεισμό βιβλίων που έχουν αποκτηθεί από αυτό.

5. Δαπάνες για Υποστήριξη Φοιτητών

Στην κατηγορία αυτή περιλαμβάνονται δαπάνες όπως: υποτροφίες και βραβεία φοιτητών, αποζημιώσεις φοιτητών για παροχή βοηθητικών υπηρεσιών, δαπάνες μετακίνησης των φοιτητών για εκπαιδευτικούς λόγους, αποζημιώσεις υποψηφίων διδασκόντων για παροχή υπηρεσιών και αποζημιώσεις για μεταδιδακτορική έρευνα.

Με απόφαση της Διοικούσας Επιτροπής καθορίζονται τα κριτήρια και ο αριθμός των φοιτητών που μπορούν να τύχουν υποτροφίας ή/και ανταποδοτικής υποτροφίας. Με παρόμοια απόφαση καθορίζονται τα καθήκοντα που ανατίθενται ως βοηθητικές υπηρεσίες ή επικουρικό έργο. Ενδεικτικά αναφέρονται η επιτήρηση εξετάσεων

στο μεταπτυχιακό ή σε προπτυχιακό πρόγραμμα σπουδών, η διενέργεια φροντιστηριακών ασκήσεων κλπ. Το συνολικό ποσό των υποτροφιών καθώς και οι αποζημιώσεις για βοηθητικές υπηρεσίες ή επικουρικό έργο αποφασίζονται από την Π.Γ.Σ. της Σχολής, εντός των ορίων που καθορίζει η Διοικούσα Επιτροπή.

Η διενέργεια μεταδιδακτορικής έρευνας (αντικείμενο, διάρκεια κλπ.) αποφασίζεται από την Π.Γ.Σ.. Το συνολικό ποσό που μπορεί να δοθεί για μεταδιδακτορική έρευνα αποφασίζεται από την Π.Γ.Σ., εντός των ορίων που καθορίζει η Διοικούσα Επιτροπή.

6. Λειτουργικές Δαπάνες

Στην κατηγορία αυτή περιλαμβάνονται όλες οι λειτουργικές δαπάνες του Προγράμματος (π.χ. αγορά χαρτιού, φωτοτυπίες, αναλώσιμα Η/Υ, αναλώσιμα φωτοτυπικών μηχανημάτων, βιβλία για τις ανάγκες των μαθημάτων των μεταπτυχιακών φοιτητών, δημοσιεύσεις στις εφημερίδες ή/και σε διαδικτυακούς τόπους κ.λ.π.), καθώς και οι δαπάνες για την δημοσιότητα/προβολή ή για εκδηλώσεις του Προγράμματος, δαπάνες οργάνωσης συνεδρίου και άλλες δαπάνες λειτουργικού χαρακτήρα που έχουν άμεση σχέση με το Πρόγραμμα.

Άρθρο 24

Διαχείριση εσόδων και εξόδων του Π.Μ.Σ.

Η διαχείριση των εσόδων και εξόδων του Π.Μ.Σ. γίνεται από τον Ειδικό Λογαριασμό Κονδυλίων Έρευνας (Ε.Λ.Κ.Ε.), σύμφωνα με τις ισχύουσες διατάξεις.

Άρθρο 25

Μεταβατικές Διατάξεις

1. Μέχρι την αυτοδύναμη λειτουργία του Διεθνούς Πανεπιστημίου της Ελλάδος, η διοίκηση και διαχείριση του ασκείται από τη Διοικούσα Επιτροπή αυτού, τα μέλη της οποίας ορίζονται με απόφαση του Υπουργού Παιδείας, Έρευνας και Θρησκευμάτων.

2. Οποιοδήποτε θέμα προκύψει στο μέλλον, το οποίο δεν καλύπτεται από τον παρόντα Κανονισμό θα αντιμετωπίζεται με αποφάσεις της Διοικούσας Επιτροπής του ΔΙ.ΠΑ.Ε., κατόπιν εισήγησης - απόφασης της Προσωρινής Γενικής Συνέλευσης της Σχολής.

3. Από την ισχύ του παρόντος Κανονισμού καταργούνται όλες οι προηγούμενες αποφάσεις της Διοικούσας Επιτροπής ή άλλων οργάνων διοίκησης του Πανεπιστημίου που αφορούν σχετικά θέματα.

Άρθρο 26

Ισχύς του Κανονισμού Λειτουργίας Π.Μ.Σ.

Ο Κανονισμός του Π.Μ.Σ. «Αειφόρος γεωργία και επιχειρήσεις» καταρτίστηκε και εγκρίθηκε με την υπ' αριθ. 5 απόφαση της Προσωρινής Γενικής Συνέλευσης της Σχολής συν. 11/21-03-2018, εγκρίθηκε με τις αποφάσεις της Διοικούσας Επιτροπής του ΔΙ.ΠΑ.Ε. συν. 13/30-30-2018 και 18/02-07-2018, κοινοποιήθηκε στο Υπουργείο Παιδείας, Έρευνας και Θρησκευμάτων, αναρτήθηκε στο διαδικτυακό τόπο της Σχολής και θα δημοσιευθεί στο Φύλλο Εφημερίδας της Κυβερνήσεως. Η ισχύς του παρόντος Κανονισμού ξεκινά από τη δημοσίευσή του στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως.

Παράρτημα Α

Αναλυτικό Πρόγραμμα Σπουδών (χαρακτηρισμός και περιεχόμενο μαθημάτων - διεξαγωγή μαθημάτων)

Το Πρόγραμμα Σπουδών του Π.Μ.Σ. «Αειφόρος Γεωργία και Επιχειρήσεις» (MSc in Sustainable Agriculture and Business), περιλαμβάνει 2 εξάμηνα κατά τα οποία πραγματοποιείται η διδασκαλία 10 συνολικά μαθημάτων (9 υποχρεωτικά και 1 επιλογής) και στη συνέχεια, 1 ή 2 εξάμηνα που αντιστοιχούν στην εκπόνηση της μεταπτυχιακής διπλωματικής εργασίας, η οποία μπορεί να είναι βιβλιογραφική ή ερευνητική, αντίστοιχα.

Τα μαθήματα και η κατανομή τους ανά εξάμηνο παρουσιάζονται στον ακόλουθο Πίνακα 1.

Πίνακας 1. Κατανομή ανά εξάμηνο των μαθημάτων του Π.Μ.Σ. «Αειφόρος Γεωργία και Επιχειρήσεις» (Sustainable Agriculture and Business).

A/A	Α' ΕΞΑΜΗΝΟ	Πιστωτικές Μονάδες
1.	The Biological Environment	6
2.	Soil processes	6
3.	Management and Marketing Strategies	6
4.	Integrated Disease Management	6
5.	Integrated Management of Arthropods	6
	Σύνολο Πιστωτικών Μονάδων	30
Β' ΕΞΑΜΗΝΟ		
1.	Use of Modern Technologies in Different Crops	6
2.	Management of Soil Resources	6
3.	Agri & Bio-Product Finance	6
4.	Applied Quantitative Methods for Decision Making	6
5.	Μάθημα Επιλογής	6
	Μαθήματα Επιλογής	
	Agricultural and Food Policy	
	Greenhouse Management	
	Water management	
	Entrepreneurship and Innovation	
	Trade and Markets	
	Σύνολο Πιστωτικών Μονάδων	30
Γ' ΕΞΑΜΗΝΟ		
	Διπλωματική Εργασία (βιβλιογραφική)	30
Γ' και Δ' ΕΞΑΜΗΝΟ		
	Διπλωματική Εργασία (ερευνητική)	60
	Γενικό Σύνολο Πιστωτικών Μονάδων	90 ή 120

Περιεχόμενο Μαθημάτων

The Biological Environment (Το Βιολογικό Περιβάλλον)

Το μάθημα εστιάζει σε θεμελιώδεις έννοιες της μο-
ντέρνας βιολογίας και προσφέρει μια επισκόπηση της

ανατομίας και φυσιολογίας των φυτών. Οι φοιτητές θα αποκτήσουν γνώσεις που έχουν να κάνουν με τη δομή, την αύξηση, την ανάπτυξη, τη θρέψη και την αναπαραγωγή των φυτών, τον τρόπο με τον οποίο το νερό και τα θρεπτικά υλικά μεταφέρονται στο εσωτερικό τους καθώς και τον τρόπο με τον οποίο τα φυτά αποκρίνονται στα εσωτερικά και εξωτερικά ερεθίσματα. Τα ζητήματα αυτά θα διδαχθούν με τρόπο που αναδεικνύει τις εγκάρσιες έννοιες (cross-cutting concepts) όπως είναι η σύνδεση της λειτουργίας με τη δομή αλλά και τις πτυχές του επιστημονικού αλφαριθμητισμού που σχετίζονται με τη φύση της επιστήμης της βιολογίας. Στις τελευταίες συγκαταλέγονται ο Νεοδαρβινικός/εξελικτικός τρόπος σκέψης και η διπλή φύση της αιτιότητας στα βιολογικά συστήματα.

Soil processes (Εδαφικές διαδικασίες)

Οι εδαφικές διεργασίες προκύπτουν ως αποτέλεσμα των αλληλεπιδράσεων μεταξύ των βιοτικών συνιστωσών του εδάφους (εδαφική βιοκινότητα, ριζικό σύστημα φυτών) και του αβιοτικού περιβάλλοντος (εδαφική δομή, pH, θερμοκρασία, υγρασία). Το μάθημα περιλαμβάνει μια εισαγωγή στο αβιοτικό εδαφικό περιβάλλον και τις διαδικασίες που αυτό ελέγχει (ιοντοανταλλακτική ικανότητα, ικανότητα κατακράτησης και διήθησης του νερού κ.λπ.) και συνεχίζει εξετάζοντας την επίδραση που ασκεί το σύμπλοκο των αλληλεπιδράσεων μεταξύ των εδαφικών οργανισμών και κυρίως των μικροοργανισμών στην ποιότητα του εδάφους και την παραγωγικότητα των φυτών. Να σημειωθεί ότι το μάθημα εστιάζει στη διαχείριση των αλληλεπιδράσεων (αυτές αποτελούν πολύ πρόσφατο ερευνητικό πεδίο στο χώρο της εδαφικής οικολογίας) που μπορούν να διασφαλίσουν υψηλή φυτική παραγωγή σε συνδυασμό με καλή εδαφική ποιότητα. Τέλος, εξετάζονται οι φυσικές, χημικές και βιολογικές παράμετροι που μπορούν να χρησιμοποιηθούν ως δείκτες κατά την διαδικασία αποτίμησης της ποιότητας του εδάφους έναντι των εφαρμοζόμενων διαχειριστικών πρακτικών.

Management and Marketing Strategies (Στρατηγικές διαχείρισης εταιρειών και προώθησης προϊόντων)

Η γεωργία και η βιοοικονομία καλείται ολοένα και περισσότερο να ερμηνεύει και να ικανοποιεί τις ανάγκες και τις απαιτήσεις των σύγχρονων καταναλωτών και παραγωγών, εξαιτίας και των αυξανόμενων θεμάτων ηθικής και ασφάλειας που προκύπτουν από ορισμένες βιοτεχνολογικές εφαρμογές. Η κατανόηση των βασικών αρχών και εργαλείων διοίκησης επιχειρήσεων και μάρκετινγκ, αποτελεί τον βασικό στόχο του μαθήματος. Οι φοιτητές θα αποκτήσουν θεωρητικές γνώσεις και πρακτικές δεξιότητες σχετικά με τις επιχειρησιακές και στρατηγικές πολιτικές διοίκησης επιχειρήσεων και του ολοκληρωμένου μείγματος μάρκετινγκ. Μέσω ακόμη της μελέτης περιπτώσεων και σύγχρονων παραδειγμάτων, οι φοιτητές θα εφαρμόσουν τις θεωρητικές έννοιες που συζητούνται στα πλαίσια του μαθήματος σε πραγματικά παραδείγματα από τον τομέα της Βιοοικονομίας και της αειφόρου γεωργίας.

Integrated disease Management (Ολοκληρωμένη διαχείριση ασθενειών)

Η ολοκληρωμένη διαχείριση των ασθενειών (Integrated Disease Management: IDM), αν και εφαρμόστηκε στην πράξη από την αρχαιότητα, αναγνωρίστηκε ως η πιο αποτελεσματική, βιώσιμη και φιλική προς το περιβάλλον στρατηγική για τη διαχείριση των ασθενειών των καλλιεργειών μόνο κατά τις τελευταίες δεκαετίες. Σκοπός του μαθήματος είναι η παροχή γνώσεων για τα συστήματα ολοκληρωμένης διαχείρισης με επίκεντρο τις βασικές έννοιες αλλά και την εξέλιξη που παρουσιάζουν οι σχετικές πρακτικές με την πάροδο του χρόνου. Σημείο αναφοράς για τις έννοιες της ολοκληρωμένης διαχείρισης είναι ο πολυδιάστατος χαρακτήρας τους, ο οποίος περιλαμβάνει τόσο τους τρόπους αντίστασης των μικροβίων όσο και ποικίλες πολιτιστικές, χημικές και βιολογικές παραμέτρους. Τα οφέλη της ολοκληρωμένης διαχείρισης θα συζητηθούν ακόμη σε αντιδιαστολή με παραδοσιακές μεθόδους καταπολέμησης ασθενειών στα φυτά όπως η χρήση των φυτοφαρμάκων. Τέλος, ειδικές μελέτες περίπτωσης, συμπεριλαμβανομένων των μυκητιακών, βακτηριακών και ιογενών παραγόντων, θα αναλυθούν κατά τη διάρκεια του μαθήματος προκειμένου να κατανοηθούν καλύτερα οι εφαρμογές της ολοκληρωμένης διαχείρισης ασθενειών στα φυτά.

Integrated Management of Arthropods (Ολοκληρωμένη Διαχείριση Αρθροπόδων)

Κεντρικοί άξονες του μαθήματος είναι οι βασικές αρχές της Ολοκληρωμένης Διαχείρισης Αρθροπόδων (πρόληψη- παρακολούθηση- επέμβαση). Κάθε ένας από αυτούς τους βασικούς άξονες θα συζητηθεί σε βάθος και θα αναλυθούν εφαρμογές όπως η βιολογική καταπολέμηση, η χημική καταπολέμηση, η μέθοδος παρεμπόδισης σύζευξης, η τεχνική εξαπόλυσης στείρου εντόμου κ.α. Ιδιαίτερη βαρυτητα θα δοθεί στην Ολοκληρωμένη Διαχείριση της ανάπτυξης ανθεκτικότητας στα φυτοπροστατευτικά προϊόντα. Οι φοιτητές θα γνωρίσουν επίσης μια σειρά σημαντικών αρθροπόδων-εχθρών των καλλιεργειών στη χώρα μας και θα μελετήσουν τα σχετικά προγράμματα Ολοκληρωμένης Διαχείρισης. Μια ξεχωριστή ενότητα θα αποτελέσει επίσης η ισχύουσα νομοθεσία και οι πιστοποιήσεις Ολοκληρωμένης Διαχείρισης. Τέλος, θα συζητηθεί ποιο διαφαίνεται να είναι το μέλλον της Ολοκληρωμένης Διαχείρισης γενικά, αλλά και στη χώρα μας ειδικότερα.

Use of Modern Technologies in Different Crops (Χρήση σύγχρονων τεχνολογιών σε διαφορετικές καλλιέργειες)

Το μάθημα εστιάζει στις τεχνολογίες που εφαρμόζονται στη γεωργία καθώς η τεχνολογία αποτελεί ένα βασικό στοιχείο της αγροτικής παραγωγής και ο τρόπος χρήσης της έχει καταστεί όλο και πιο περίπλοκος τα τελευταία χρόνια, μια και η απαίτηση για αύξηση της παραγωγής συνδυάζεται με την απαίτηση για ελαχιστοποίηση της περιβαλλοντικής υποβάθμισης. Στόχος του μαθήματος είναι να παρέχει στους φοιτητές τις απαιτούμενες γνώσεις για τον τρόπο χρήσης ενός ευρέος φάσματος διαθέσιμων τεχνολογιών συμπεριλαμβανομένων των συνθηκών που καθιστούν μια συγκεκριμένη τεχνολογία εν δυνάμει εφαρμόσιμη σε μια καλλιέργεια. Τα μειονεκτήματα που εμφανίζει η χρήση ορισμένων τεχνολογιών καθώς και τα οικονομικά, κοινωνικά και περιβαλλοντι-

κά οφέλη που εμφανίζει η χρήση άλλων περισσότερο προηγμένων τεχνολογιών θα αναλυθούν και θα συζητηθούν. Οι φοιτητές αναμένεται ακόμη να αποκτήσουν μια πιο εμπειριστατωμένη και ολιστική κατανόηση των συστημάτων παραγωγής καλλιεργειών καθώς ένας από τους άξονες αναφοράς του μαθήματος είναι η γεωργία ακριβείας. Αυτή είναι ένα νέο σύστημα αγροτικής διαχείρισης που λαμβάνει υπόψη μια ποικιλομορφία παραμέτρων όπως η γονιμότητα του εδάφους, η λίπανση, η άρδευση, η χρήση εντομοκτόνων και φυτοφαρμάκων κ.ο.κ., προκειμένου να βελτιστοποιηθούν οι εισροές σε μια καλλιέργεια ή να μεγιστοποιηθεί η απόδοση μιας καλλιέργειας για δεδομένες εισροές.

Management of soil resources (Διαχείριση εδαφικών πόρων)

Στόχος του μαθήματος είναι η παροχή εξειδικευμένης γνώσης στους φοιτητές, αναφορικά με τις βασικές αρχές και την αξία χρήσης βιοδιαγεργτών και βιολιπασμάτων για την καταπολέμηση βιοτικών και αβιοτικών μορφών καταπόνησης των καλλιεργειών, την αύξηση της γονιμότητας του εδάφους και κατ' επέκταση της παραγωγικότητας, με ταυτόχρονη μείωση των χημικών εισροών, στα πλαίσια της αειφόρου γεωργίας. Οι διαλέξεις επικεντρώνονται στη χρήση οργανικών ουσιών (φουλβικά και χουμικά οξέα, εκχυλίσματα μακροφυκών) αλλά και σε κατηγορίες μικροοργανισμών (μυκορριζικοί μύκητες, βακτήρια προώθησης φυτικής αύξησης, ενδοφυτικά βακτήρια) οι οποίες όταν εφαρμόζονται ή εντοπίζονται στην περιοχή της ριζόσφαιρας των φυτών συμβάλλουν δραστικά την φυτική αύξηση, α) μέσω άμεσης επίδρασης στη φυσιολογία του φυτού (αυξημένη φυτρωτική ικανότητα σπόρων, αύξηση μήκους ρίζας και βλαστού), β) μέσω αύξησης της αντοχής των φυτών απέναντι στις περιβαλλοντικού τύπου καταπονήσεις (αλατότητα, χαμηλές συγκεντρώσεις θρεπτικών στοιχείων στο έδαφος ξηρασία) και γ) μέσω καταπολέμησης φυτοπαθογόνων οργανισμών του εδάφους όπως μύκητες, βακτήρια, ιοί. Στα πλαίσια των διαλέξεων οι φοιτητές θα έχουν την ευκαιρία να συζητήσουν και να εργαστούν πάνω σε σύγχρονες μελέτες από όλους τους παραπάνω τομείς.

Agri and Bio-Product Finance (Χρηματοοικονομικά Αγροτικών και Βιολογικών Προϊόντων)

Ο σκοπός του μαθήματος είναι να εισαγάγει τους φοιτητές στις θεμελιώδεις αρχές της σύγχρονης οικονομικής θεωρίας, σε γενικές αρχές της οικονομικής διαχείρισης και σε διαστάσεις της οργανωτικής νοσοτροπίας που συνδέονται με οικονομικές γνώσεις και διαδικασίες. Οι φοιτητές θα αποκτήσουν ακόμη τα εργαλεία για τη λήψη οικονομικών αποφάσεων στον αγροτικό τομέα και στον τομέα της Βιοοικονομίας. Το μάθημα συνδυάζει τη θεωρία και την πρακτική δίνοντας βαρυτητα στα καθημερινά πρακτικά προβλήματα που αντιμετωπίζουν τα στελέχη των επιχειρήσεων παραγωγής προϊόντων και υπηρεσιών αγροτοβιοτεχνολογικής προέλευσης.

Applied Quantitative Methods for Decision Making (Εφαρμοσμένες Ποσοτικές Μέθοδοι για τη Λήψη Αποφάσεων)

Το μάθημα παρέχει στους φοιτητές βασικές γνώσεις που είναι απαραίτητες για τον χειρισμό και την ερμηνεία

οικονομικών δεδομένων στο πλαίσιο της επίλυσης προβλημάτων και της ορθής λήψης αποφάσεων. Οι φοιτητές θα μάθουν τις βασικές στατιστικές και οικονομετρικές τεχνικές για την ανάλυση και ερμηνεία δεδομένων καθώς και τεχνικές αριστοποίησης που έχουν να κάνουν με τη λήψη αποφάσεων. Η λήψη αποφάσεων θα μελετηθεί ακόμη σε συνθήκες αβεβαιότητας και ρίσκου αλλά και σε συνθήκες που μεταβάλλονται δυναμικά στο πέρασμα του χρόνου και καθιστούν αναγκαία τη δυνατότητα πρόβλεψης. Όλα τα παραπάνω θα διδαχθούν μέσα από μελέτες περίπτωσης που αναφέρονται σε επιχειρήσεις του αγροδιατροφικού τομέα.

Agricultural and Food Policy (Αγροτοδιατροφική Πολιτική)

Ένα βασικό στοιχείο της ανάλυσης όταν προσπαθεί κανείς να προσεγγίσει ζητήματα αγροτοδιατροφικής πολιτικής είναι τα αποτελέσματα των μέτρων πολιτικής στις βραχυπρόθεσμες και μακροπρόθεσμες διαχειριστικές αποφάσεις των επιχειρηματιών. Το επίπεδο παρέμβασης των δημόσιων αρχών σε περιφερειακό, εθνικό και διεθνές επίπεδο είναι υψηλό. Αυτές οι πολιτικές παρεμβάσεις λαμβάνουν τη μορφή επιβολής κανονιστικών ρυθμίσεων και παροχής κινήτρων και πολλές φορές φορές συνάδουν με κοινωνικά αιτήματα όπως η περιβαλλοντική ευαισθητοποίηση. Η λογική αυτών των παρεμβάσεων μπορεί να διαφέρει ανάλογα με τις συνθήκες αλλά ένα κοινό στοιχείο σε όλες τις περιπτώσεις είναι η αυξανόμενη σημασία που έχουν αποκτήσει τα περιβαλλοντικά ζητήματα στη «νομιμοποίηση» της δημόσιας παρέμβασης σε τομείς όπως είναι η γεωργία και η τεχνολογία τροφίμων.

Κατά τη διάρκεια του μαθήματος θα παρουσιαστεί η σταδιακή ενσωμάτωση των περιβαλλοντικών ανησυχιών στην Κοινή Γεωργική Πολιτική, την Πολιτική Αγροτικής Ανάπτυξης και την Πολιτική για τα τρόφιμα. Θα αναπτυχθούν θέματα σχετικά με τη διαδικασία λήψης αποφάσεων, την εφαρμογή των αποφάσεων αυτών καθώς και την αποτίμησή τους με βάση τα αποτελέσματα στα οποία έχουν οδηγήσει. Τέλος, θα παρουσιαστούν συγκεκριμένες μελέτες περίπτωσης σχετικά με μέτρα πολιτικής που αφορούν την προστασία της βιοποικιλότητας, των φυσικών πόρων και του τοπίου.

Greenhouse Management (Διαχείριση θερμοκηπίων)

Στόχος του μαθήματος είναι η εξοικείωση των φοιτητών με το σχεδιασμό, την κατασκευή και τη λειτουργία των θερμοκηπιακών μονάδων. Οι παρεχόμενες γνώσεις αναφέρονται σε ένα ευρύ σύνολο θεμάτων όπως είναι τα κριτήρια που επιδρούν στη λήψη απόφασης για την εγκατάσταση ενός θερμοκηπίου, τα επιμέρους βήματα σχεδιασμού και κατασκευής του, ο τρόπος και τα υλικά κατασκευής του στο πλαίσιο πάντοτε των προδιαγραφών που θέτουν τα καλλιεργούμενα φυτά και η περιοχή εγκατάστασης του θερμοκηπίου, τα βασικά και κρίσιμα χαρακτηριστικά των συστημάτων θέρμανσης, αερισμού, δροσισμού και άρδευσης, η βελτιστοποίηση των συστημάτων αυτών και ο τρόπος με τον οποίο αυτή επιτυγχάνεται και τέλος ο απαιτούμενος αυτοματισμός και τα ζητήματα που εγείρει η χρήση και ο έλεγχός του.

Water Management (Διαχείριση νερού)

Στόχος του μαθήματος είναι η παροχή γνώσεων που αφορούν στην ολοκληρωμένη προσέγγιση της άρδευσης των καλλιεργειών. Στις γνώσεις αυτές περιλαμβάνονται οι γενικές αρχές των αρδεύσεων, μεθοδολογίες και τεχνικές για τον υπολογισμό των αναγκών των καλλιεργειών σε νερό καθώς και τα πλεονεκτήματα/μειονεκτήματα των διαφορετικών αρδευτικών συστημάτων. Ιδιαίτερη έμφαση δίνεται στις συγκεκριμένες υδατικές απαιτήσεις ομάδων καλλιεργειών, στην αντοχή τους στην ξηρασία και στην αλατότητα και στην επιλογή των κατάλληλων αρδευτικών συστημάτων. Διδάσκονται ακόμη αρδευτικές πρακτικές που διασφαλίζουν την ορθολογική διαχείριση του νερού και την προστασία και αξιοποίηση των υδατικών πόρων και συζητούνται μοντέλα προσομοίωσης που μπορούν να χρησιμοποιηθούν για την αξιολόγηση και εκπόνηση διαφορετικών σεναρίων άρδευσης.

Entrepreneurship and Innovation (Επιχειρηματικότητα και Καινοτομία)

Στόχος του μαθήματος είναι η παροχή γνώσεων σχετικά με τη σύλληψη, το σχεδιασμό, την οργάνωση και τη διαχείριση νέων επιχειρήσεων. Το μάθημα θα εισαγάγει τους μαθητές σε έννοιες και αρχές που είναι θεμελιώδεις για την ανάπτυξη επιχειρηματικής νοοτροπίας και θα παράσχει δεξιότητες που είναι απαραίτητες για την αναγνώριση επιχειρηματικών ευκαιριών και τη δημιουργία νέων επιχειρήσεων με δυνατότητες οικονομικής ανάπτυξης και χρηματοδότησης. Να σημειωθεί ότι το μάθημα έχει σχεδιαστεί για να συμπληρώσει την εκπαίδευση των φοιτητών σε θέματα Αγροτικής Οικονομίας και Βιοοικονομίας με γνώμονα το ρόλο της καινοτομίας στην ανάπτυξη της αγροτοδιατροφικής επιχειρηματικότητας.

Trade and Markets (Εμπόριο και Αγορές)

Σκοπός του μαθήματος είναι να παρέχει στους φοιτητές τα απαραίτητα αναλυτικά εργαλεία για να κατανοούν τις εμπορικές ροές και την επίδραση των εμπορικών πολιτικών στις εισαγωγές και εξαγωγές αγροτοδιατροφικών προϊόντων. Αυτά τα αναλυτικά εργαλεία ανήκουν στην ανάλυση μερικής ισορροπίας και θα βοηθήσουν τους φοιτητές να κατανοήσουν τον ρόλο των τιμών στον καθορισμό της κατεύθυνσης των εμπορικών ροών (εισαγωγές ή εξαγωγές), τις επιπτώσεις των συνθηκών εγχώριας ζήτησης και προσφοράς στη εμπορική κατάσταση των χωρών, καθώς και τα μέτρα πολιτικής που μπορούν να χρησιμοποιήσουν οι χώρες για να βελτιώσουν την εμπορική τους θέση.

Με τα παρεχόμενα αναλυτικά εργαλεία, οι φοιτητές θα είναι σε θέση να αναλύουν σε βάθος μελέτες περίπτωσης ροής εμπορευμάτων ανάμεσα σε μικρές ή μεγάλες χώρες στη διεθνή αγορά και να αποτιμούν τις συνέπειες που μπορεί να έχουν οι αλλαγές στις εμπορικές πολιτικές. Ως εκ τούτου, θα είναι σε θέση να αξιολογούν το εμπορικό δυναμικό των αγορών στο πλαίσιο εναλλακτικών σεναρίων πολιτικής και να αναλύουν τις οικονομικές συνέπειες που προκύπτουν.

Μέθοδοι Διεξαγωγής Μαθημάτων

Το Διεθνές Πανεπιστήμιο της Ελλάδος προσφέρει το μεταπτυχιακό πρόγραμμα «Αειφόρος Γεωργία και Επιχει-

ρήσεις» με τη μορφή της εξ αποστάσεως εκπαίδευσης, κάνοντας χρήση των πιο προηγμένων τεχνολογιών και των πιο σύγχρονων μοντέλων διδασκαλίας και μάθησης.

Η εξ αποστάσεως εκπαίδευση απελευθερώνει τους σπουδαστές από χωρικούς και χρονικούς περιορισμούς και διαθέτει πολλά πλεονεκτήματα σε σχέση με τη διά ζώσης εκπαίδευση, όπως η ενίσχυση της μαθησιακής αυτονομίας του εκπαιδευόμενου και η ευελιξία για όσους έχουν ακανόνιστο πρόγραμμα εργασίας.

Ο εκπαιδευτικός σχεδιασμός συνδυάζει την παροχή γνώσης με την κατάρτιση και προσφέρει μαθητο-κεντρικά ηλεκτρονικά περιβάλλοντα που αποβλέπουν στην ανάπτυξη μαθησιακών δεξιοτήτων του 21ου αιώνα. Οι δεξιότητες αυτές ζητούνται στην αγορά εργασίας σε εθνικό και διεθνές επίπεδο, συμβάλλουν στη δημιουργία ενός ισχυρού επαγγελματικού προφίλ και προσδιορίζονται ως ακολούθως:

- Προσαρμοσιμότητα: Η διδακτική έμφαση που δίνεται στην εφαρμογή βασικής επιστημονικής γνώσης αλλά και γνώσης που βρίσκεται στην αιχμή της επιστημονικής έρευνας αναμένεται να ενισχύσει την ικανότητα προσαρμογής των εκπαιδευόμενων στις νέες και συνεχώς μεταβαλλόμενες εργασιακές συνθήκες.

- Πολύπλοκες επικοινωνιακές/ κοινωνικές δεξιότητες: Οι ηλεκτρονικοί πόροι που χρησιμοποιούνται για την διδασκαλία των προγραμμάτων προσφέρουν δυνατότητες πολυμεσικής επικοινωνίας και συνεργατικής μάθησης και ενισχύουν την ικανότητά των εκπαιδευόμενων να επεξεργάζονται, να ερμηνεύουν και να παρουσιάζουν αποτελεσματικά σε ομάδες, ρηματικές ή εικονικές μορφές πληροφορίας, μικρής ή μεγάλης πολυπλοκότητας.

- Επίλυση προβλημάτων: Η επίλυση προβλημάτων χρησιμοποιείται ως τεχνική διδασκαλίας και αναπτύσσει την ικανότητα των εκπαιδευόμενων να επεξεργάζονται ένα εύρος πληροφοριών, να αναγνωρίζουν πρότυπα, να φτάνουν σε διάγνωση και επίλυση των προβλημάτων και να οδηγούνται στη λήψη αποφάσεων.

- Αυτο-διαχείριση/Αυτο-ανάπτυξη: Ο σχεδιασμός της διδασκαλίας και η παραγωγή του εκπαιδευτικού υλικού ενσωματώνουν τη σύγχρονη μαθησιακή μετάβαση από το «τι» μαθαίνω στο «πώς» μαθαίνω. Με τον τρόπο αυτό οι εκπαιδευόμενοι αναμένεται να αποκτήσουν ενεργητική επίγνωση της μάθησής τους και να αναπτύξουν την αυτονομία τους.

- Ολιστική σκέψη: Η χρήση εννοιολογικών χαρτών, εγκάρσιων (cross-cutting) εννοιών και ενοποιητικών εικόνων κατά τη διδασκαλία διευκολύνει την εποπτεία του διδασκόμενου υλικού και οδηγεί τους εκπαιδευόμενους στην ανάπτυξη της οπτικής της «μεγάλης εικόνας».

Ο εκπαιδευτικός σχεδιασμός χρησιμοποιεί ακόμη προηγμένες τεχνολογίες ηλεκτρονικής μάθησης και μοντέλα εξ αποστάσεως εκπαίδευσης τα οποία συνδυάζουν εποικοδομητικές θεωρίες μάθησης με σύγχρονες και ασύγχρονες μορφές εκπαίδευσης.

Οι σύγχρονες μορφές εκπαίδευσης περιλαμβάνουν προκαθορισμένες ζωντανές τηλεδιασκέψεις μεταξύ εκπαιδευτή και εκπαιδευόμενων μέσω της χρήσης κατάλληλων λογισμικών όπως είναι το ZOOM. Ανάλογα με τις διδακτικές ανάγκες μπορεί να υπάρξουν και επιπρόσθε-

τες τηλεδιασκέψεις πέρα από τις προκαθορισμένες όπου θα γίνονται παρουσιάσεις εργασιών, θα αντιμετωπίζονται τα προβλήματα μάθησης των εκπαιδευόμενων κ.λ.π.

Οι εκπαιδευόμενοι μπορούν να συμμετάσχουν στις τηλεδιασκέψεις από τον τόπο που επιλέγουν κάθε φορά ή να παρευρεθούν στην άρτια εξοπλισμένη από τεχνολογικής πλευράς αίθουσα τηλεδιασκέψεων του Διεθνούς Πανεπιστημίου της Ελλάδος (ΔΙΠΑΕ) και να παρακολουθήσουν την τηλεδιάσκεψη διά ζώσης. Κατά τη διάρκεια των τηλεδιασκέψεων, ο καθηγητής διδάσκει ζωντανά το αντικείμενο προς διδασκαλία κάνοντας χρήση προηγμένων τεχνολογικών πόρων, οι οποίοι περιλαμβάνουν (α) τη δυνατότητα επικοινωνίας όλων των εκπαιδευόμενων μεταξύ τους και με τον εκπαιδευτή μέσω εικόνας, ήχου και γραπτού μηνύματος (chat) (β) τη δυνατότητα αξιοποίησης κατά τη διάρκεια της τηλεδιάσκεψης πολυμεσικού εκπαιδευτικού υλικού (διαφάνειες PowerPoint, εικόνες, video και ιστοσελίδες) από όλους τους συμμετέχοντες και (γ) τη δυνατότητα επιλογής τεχνικών και μεθόδων εποικοδομητικής διδασκαλίας όπως η ομαδοσυνεργατική μάθηση (διαχωρισμός των εκπαιδευόμενων σε ομάδες εργασίας) και η διαμορφωτική αξιολόγηση (χρήση διαγνωστικών ερωτήσεων που ανιχνεύουν και καταγράφουν στατιστικά τις αντιλήψεις των εκπαιδευόμενων).

Η ασύγχρονη μορφή εκπαίδευσης πραγματοποιείται μέσω πλατφόρμας τηλεκπαίδευσης. Η πλατφόρμα περιλαμβάνει σε on-line και ψηφιακή μορφή εκπαιδευτικό και υποστηρικτικό υλικό για καθεμιά από τις θεματικές ενότητες του κάθε μαθήματος. Το υλικό αυτό μπορεί να είναι πολυμεσικό (άρθρα δημοσιευμένα σε διεθνή επιστημονικά περιοδικά και άλλα επιστημονικά κείμενα, βίντεο, διαφάνειες PowerPoint) και περιλαμβάνει σε ψηφιακή μορφή τις τηλεδιασκέψεις. Κύριο μέλημά μας ως προς το περιεχόμενο του υλικού είναι η:

- Αυθεντικότητα. Το εκπαιδευτικό υλικό προέρχεται σε μεγάλο βαθμό από διεθνώς αναγνωρισμένες ερευνητικές δραστηριότητες των διδασκόντων.

- Αρτιότητα. Η επιλογή των διδασκόντων πραγματοποιείται στη βάση αυστηρών ακαδημαϊκών κριτηρίων και το υλικό είναι ενήμερο των νεότερων επιστημονικών και τεχνολογικών εξελίξεων.

- Συνέπεια με σύγχρονες θεωρίες μάθησης. Γνώμονας για την παραγωγή του υλικού είναι τα εποικοδομητικά μοντέλα μάθησης και οι διαφορετικές πτυχές του επιστημονικού αλφαριθμητισμού όπως η δηλωτική γνώση (γνώση σχετική με επιστημονικές έννοιες, θεωρίες και μοντέλα) και η διαδικαστική γνώση (γνώση σχετική με τις επιστημονικές μεθόδους).

Ο σχεδιασμός της πλατφόρμας τηλεκπαίδευσης βασίζεται σε κριτήρια που στη διεθνή βιβλιογραφία θεωρούνται σημαντικά για την ικανοποίηση των επιμορφούμενων σε μαθησιακά περιβάλλοντα ηλεκτρονικής εκπαίδευσης (e-Learning) και την εξασφάλιση ποιοτικών προγραμμάτων εξ'αποστάσεως εκπαίδευσης. Τα κριτήρια αυτά είναι:

- Τεχνολογική αρτιότητα. Η πλατφόρμα τηλεκπαίδευσης προσφέρει πολλές, ποικίλες και φιλικές στο χρήστη δυνατότητες μάθησης, συμπεριλαμβανομένων των διδασκόντων.

- Εξοικείωση των επιμορφούμενων με τα ηλεκτρονικά μαθησιακά περιβάλλοντα. Ο κάθε επιμορφούμενος έχει τη δυνατότητα να έχει εξατομικευμένη πρόσβαση σε ένα εύρος εύκολα διακριτών και απομειωμένης πολυπλοκότητας ηλεκτρονικών υπηρεσιών από οποιονδήποτε ηλεκτρονικό μέσο επιθυμεί (Η/Υ, tablet, smartphone). Οι υπηρεσίες αυτές προσφέρονται σε υψηλές διαδικτυακές ταχύτητες.

- Ταχεία, άμεση και πολύπλευρη επικοινωνία. Το ειδικά σχεδιασμένο forum της πλατφόρμας σε συνδυασμό με υποστηρικτικές μορφές επικοινωνίας, όπως ατομικές διευθύνσεις ηλεκτρονικού ταχυδρομείου (email), τις οποίες οι επιμορφούμενοι αποκτούν πριν την έναρξη του σεμιναρίου, επιτρέπει την απευθείας και απρόσκοπτη επικοινωνία των επιμορφούμενων τόσο μεταξύ τους όσο και με τους διδάσκοντες. Κύριο μέλημά μας εδώ είναι η έγκαιρη και αποτελεσματική απόκριση των διδασκόντων στα ερωτήματα και αιτήματα των επιμορφούμενων.

- Αυτεπάρκεια των επιμορφούμενων. Ο τρόπος με τον οποίο έχει σχεδιαστεί η πλατφόρμα έχει ως στόχο να ενισχύσει τη δυνατότητα των επιμορφούμενων να οργανώνουν και να εκτελούν μια σειρά ενεργειών για την αποτελεσματική επίτευξη των on-line μαθησιακών δραστηριοτήτων. Πέρα από τον τρόπο που οργανώνεται το εκπαιδευτικό υλικό αλλά και τη διευκόλυνση της μελέτης του σε χρόνο και τόπο που επιλέγει ο εκπαιδευόμενος, παρέχεται η δυνατότητα οργάνωσης και κατάλληλης αξιοποίησης του μαθησιακού χρόνου με τη χρήση του ακαδημαϊκού ημερολογίου και του ειδικού χώρου για νέα και ανακοινώσεις.

- Εξατομίκευση της μάθησης. Το αναρτημένο εκπαιδευτικό και υποστηρικτικό υλικό είναι διαθέσιμο για τοπική αποθήκευση και εκτύπωση προκειμένου να ικανοποιηθούν οι διαφορετικές μαθησιακές ανάγκες και προτιμήσεις των συμμετεχόντων. Μέσω της πλατφόρμας τηλεκαπαιδευσης προσφέρεται ακόμη, η δυνατότητα της εύκολης και ταχείας αποστολής εργασιών (αρχείων) προς αξιολόγηση από την πλευρά των επιμορφούμενων αλλά και η δυνατότητα από την πλευρά των διδασκόντων της αποστολής εξατομικευμένων σχολίων και παρατηρήσεων στους/στις επιμορφούμενους/νες. Παράλληλα, παρέχεται η δυνατότητα παρακολούθησης της προόδου των επιμορφούμενων τόσο από τους/τις ίδιους/ίδιες, όσο και από τους διδάσκοντες.

Η μάθηση των εκπαιδευόμενων υπόκειται σε διαδικασίες αξιολόγησης, οι οποίες περιλαμβάνουν τη:

Διαμορφωτική αξιολόγηση. Ενημερώνει τους διδασκοντες για τον τρόπο που οι εκπαιδευόμενοι αφομοιώνουν τη γνώση και ανατροφοδοτεί τη διδασκαλία προς όφελός των εκπαιδευόμενων. Πραγματοποιείται κατά τη διάρκεια της τηλεδιάσκεψης και μπορεί να περιγραφεί ως αξιολόγηση για μάθηση και όχι ως αξιολόγηση για την αξιολόγηση. Μπορεί ακόμη να πραγματοποιηθεί κατά τη διάρκεια διεξαγωγής του κάθε μαθήματος και περιλαμβάνει την εκπόνηση εξατομικευμένων ή ομαδικών εργασιών καθώς και τη συμπλήρωση φύλλων εργασίας, τα οποία περιέχουν ποικίλα εργαλεία διάγνωσης της μαθησιακής προόδου των εκπαιδευόμενων.

Αθροιστική αξιολόγηση. Αποτιμά σε εξατομικευμένο και συλλογικό επίπεδο το βαθμό εκπλήρωσης των διδακτικών στόχων. Πραγματοποιείται στο τέλος των μαθημάτων του κάθε εξαμήνου με εξετάσεις.

Παράρτημα Β ΚΑΝΟΝΙΣΜΟΣ ΧΟΡΗΓΗΣΗΣ ΥΠΟΤΡΟΦΙΩΝ - ΜΕΙΩΣΕΩΝ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗΣ ΣΥΜΜΕΤΟΧΗΣ

Η διάταξη του άρθρου 54 παρ. 1 & 2 του ν. 4009/2011, ορίζει ότι: «Τα ιδρύματα χορηγούν σε φοιτητές τους βραβεία και υποτροφίες, με κριτήριο την επίδοσή τους στις σπουδές και την ατομική ή την οικογενειακή οικονομική τους κατάσταση. Οι ειδικότεροι όροι καθορίζονται από τον Οργανισμό του ιδρύματος. Σε φοιτητές πρώτου και δεύτερου κύκλου σπουδών μπορούν να παρέχονται από τα ιδρύματα στα οποία φοιτούν, ανταποδοτικές υποτροφίες με υποχρέωση, εκ μέρους των φοιτητών, να προσφέρουν εργασία με μερική απασχόληση, μέχρι σαράντα ώρες σε υπηρεσίες του ιδρύματος».

ΧΟΡΗΓΗΣΗ ΥΠΟΤΡΟΦΙΩΝ

1. ΥΠΟΤΡΟΦΙΕΣ (με τη μορφή μερικής ή/και ολικής απαλλαγής από την υποχρέωση καταβολής διδάκτρων)

Για τη χορήγηση υποτροφίας σε Μεταπτυχιακό Φοιτητή (στο εξής: ΜΦ) που έχει επιλεγεί σύμφωνα με τα κριτήρια επιλογής για την παρακολούθηση Π.Μ.Σ. του Διεθνούς Πανεπιστημίου της Ελλάδος, αρμόδια για τη λήψη απόφασης είναι η Προσωρινή Γενική Συνέλευση (Π.Γ.Σ.), κατόπιν πρότασης του Διευθυντή του Π.Μ.Σ..

Μετά το πέρας κάθε εκπαιδευτικής περιόδου (term) σπουδών δύνανται να χορηγούνται υποτροφίες σε αριθμό ΜΦ, με την προϋπόθεση ότι δεν λαμβάνουν υποτροφία από άλλο δημόσιο φορέα (λ.χ. ΙΚΥ).

Για τη χορήγηση υποτροφιών λαμβάνονται υπόψη τα παρακάτω κριτήρια:

- Η βαθμολογία του ΜΦ στα μαθήματα της προηγούμενης εκπαιδευτικής περιόδου.
- Η τυχόν ερευνητική δραστηριότητα και δημοσιευμένο έργο
- Η τυχόν διακεκριμένη επαγγελματική του δραστηριότητα.
- Η συνολική εικόνα του κατά τη διαδικασία της συνέντευξης ή της αξιολόγησης της αίτησής του πριν την επιλογή του.
- Το σύνολο του ατομικού ή/και οικογενειακού του εισοδήματος.

- Οι στρατηγικοί στόχοι του Ιδρύματος.

Ειδικότερα, για την πρώτη εκπαιδευτική περίοδο (term) φοίτησης στο Π.Μ.Σ., οι αντίστοιχες υποτροφίες χορηγούνται λαμβάνοντας υπόψη και τα εξής επιπλέον κριτήρια:

- Βαθμό πτυχίου - διπλώματος πρώτου κύκλου σπουδών
- Βαθμολογία συναφών μαθημάτων με το/α γνωστικό/ά αντικείμενο/α του Π.Μ.Σ.

Σε κάθε περίπτωση το ποσό που διατίθεται για τις παραπάνω χορηγούμενες υποτροφίες δεν θα πρέπει να υπερβαίνει το 10% των εσόδων από τα καταβληθέντα διδάκτρα κάθε κύκλου Π.Μ.Σ..

Για όλες τις παραπάνω διαδικασίες η Π.Γ.Σ. αποφασίζει κατά την ελεύθερη κρίση της την παροχή ή όχι υποτροφίας, λαμβάνοντας υπόψη την αξιολόγηση των υποψηφίων ΜΦ και την εισήγηση του Διευθυντή του Π.Μ.Σ., αφού εξετάσει και όλες τις παραμέτρους επί του συνόλου των υποψηφίων. Η Π.Γ.Σ. διατηρεί το δικαίωμα, να απορρίψει οποιαδήποτε αίτηση, ακόμη και αν αυτή πληροί τις ανωτέρω προϋποθέσεις. Η Π.Γ.Σ. δεν είναι υποχρεωμένη να αιτιολογεί την απόφασή της είτε για την απόρριψη είτε για την αποδοχή της αίτησης.

2. ΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ ΔΙΚΑΙΟΛΟΓΗΤΙΚΑ

Οι υποψήφιοι, που δικαιούνται υποτροφίας, καλούνται εγγράφως με βάση την απόλυτη βαθμολογική σειρά επίδοσης να υποβάλουν στη Γραμματεία της Σχολής -σε εύλογη προθεσμία- τα εξής δικαιολογητικά:

i. Αίτηση- Υπεύθυνη Δήλωση

ii. Εκκαθαριστικό σημείωμα της αρμόδιας Οικονομικής Εφορίας, δηλ. πρωτότυπο ή επικυρωμένο φωτοαντίγραφο για το προσωπικό καθαρό φορολογητέο εισόδημα του ΜΦ καθώς και των γονέων του, του προηγούμενου έτους από το έτος καταβολής της υποτροφίας ή βεβαίωση ότι δεν υποχρεούνται σε υποβολή φορολογικής δήλωσης.

iii. Λοιπά ενισχυτικά στοιχεία (λ.χ. τυχόν ερευνητική δραστηριότητα και δημοσιευμένο έργο, τυχόν διακεκριμένη επαγγελματική δραστηριότητα, οικογενειακή κατάσταση)

Η Γραμματεία της Σχολής έχει το δικαίωμα να ζητήσει επιπλέον στοιχεία εφόσον θεωρεί ότι θεμελιώνουν το δικαίωμα του ΜΦ να λάβει την υποτροφία.

3. ΑΝΤΑΠΟΔΟΤΙΚΕΣ ΥΠΟΤΡΟΦΙΕΣ

(κάλυψη από τον τακτικό προϋπολογισμό του Ιδρύματος)

1. Η Γραμματεία της Σχολής εκδίδει προκήρυξη για τη χορήγηση ανταποδοτικών υποτροφιών και ορίζει εύλογη προθεσμία για την υποβολή των αιτήσεων και των σχετικών δικαιολογητικών από τους ΜΦ.

2. Η Γραμματεία της Σχολής, μετά την παρέλευση της ανωτέρω οριζόμενης προθεσμίας, πρέπει να υποβάλει τα στοιχεία των υποψηφίων στο Διευθυντή του Π.Μ.Σ., ο οποίος εισηγείται σχετικά στην Π.Γ.Σ..

3. Μετά την απόφαση της Π.Γ.Σ. οι τελικοί πίνακες κατάταξης με τα αντίστοιχα ποσά (ανταποδοτικών υποτροφών) υπογεγραμμένοι από τον Κοσμήτορα ανακοινώνονται και διαβιβάζονται στη Διοικούσα Επιτροπή, η οποία αποφασίζει αναφορικά με τη διάρκεια και την αμοιβή που θα χορηγείται στο πλαίσιο της ανταποδοτικής υποτροφίας.

4. Ορισμός υπευθύνου παρακολούθησης των ανταποδοτικών υποτροφών.

5. Σύναψη σύμβασης για τη χορήγηση ανταποδοτικής υποτροφίας. Η απασχόληση των ΜΦ δεν μπορεί να υπερβαίνει τις 40 ώρες/μήνα.

Τυχόν επιμέρους ζητήματα, που είναι ενδεχόμενο να ανακύψουν και που δεν περιλαμβάνονται στον παρόντα Κανονισμό, ρυθμίζονται από τη Διοικούσα Επιτροπή του Διεθνούς Πανεπιστημίου της Ελλάδας.

Η απόφαση αυτή να δημοσιευθεί στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως.

Θεσσαλονίκη, 6 Ιουλίου 2018

Ο Πρόεδρος

ΚΩΣΤΑΣ ΓΡΑΜΜΕΝΟΣ

ΕΘΝΙΚΟ ΤΥΠΟΓΡΑΦΕΙΟ

Το Εθνικό Τυπογραφείο αποτελεί δημόσια υπηρεσία υπαγόμενη στο Υπουργείο Διοικητικής Ανασυγκρότησης και έχει την ευθύνη τόσο για τη σύνταξη, διαχείριση, εκτύπωση και κυκλοφορία των Φύλλων της Εφημερίδας της Κυβερνήσεως (ΦΕΚ), όσο και για την κάλυψη των εκτυπωτικών - εκδοτικών αναγκών του δημοσίου και του ευρύτερου δημόσιου τομέα (ν. 3469/2006/Α' 131 και π.δ. 29/2018/Α' 58).

1. ΦΥΛΛΟ ΤΗΣ ΕΦΗΜΕΡΙΔΑΣ ΤΗΣ ΚΥΒΕΡΝΗΣΕΩΣ (ΦΕΚ)

- Τα **ΦΕΚ σε ηλεκτρονική μορφή** διατίθενται δωρεάν στο **www.et.gr**, την επίσημη ιστοσελίδα του Εθνικού Τυπογραφείου. Όσα ΦΕΚ δεν έχουν ψηφιοποιηθεί και καταχωριστεί στην ανωτέρω ιστοσελίδα, ψηφιοποιούνται και αποστέλλονται επίσης δωρεάν με την υποβολή αίτησης, για την οποία αρκεί η συμπλήρωση των αναγκαίων στοιχείων σε ειδική φόρμα στον ιστότοπο **www.et.gr**.

- Τα **ΦΕΚ σε έντυπη μορφή** διατίθενται σε μεμονωμένα φύλλα είτε απευθείας από το Τμήμα Πωλήσεων και Συνδρομητών, είτε ταχυδρομικά με την αποστολή αιτήματος παραγγελίας μέσω των ΚΕΠ, είτε με ετήσια συνδρομή μέσω του Τμήματος Πωλήσεων και Συνδρομητών. Το κόστος ενός ασπρόμαυρου ΦΕΚ από 1 έως 16 σελίδες είναι 1,00 €, αλλά για κάθε επιπλέον οκτασέλιδο (ή μέρος αυτού) προσαυξάνεται κατά 0,20 €. Το κόστος ενός έγχρωμου ΦΕΚ από 1 έως 16 σελίδες είναι 1,50 €, αλλά για κάθε επιπλέον οκτασέλιδο (ή μέρος αυτού) προσαυξάνεται κατά 0,30 €. Το τεύχος Α.Σ.Ε.Π. διατίθεται δωρεάν.

• Τρόποι αποστολής κειμένων προς δημοσίευση:

A. Τα κείμενα προς δημοσίευση στο ΦΕΚ, από τις υπηρεσίες και τους φορείς του δημοσίου, αποστέλλονται ηλεκτρονικά στη διεύθυνση **webmaster.et@et.gr** με χρήση προηγμένης ψηφιακής υπογραφής και χρονοσήμανσης.

B. Κατ' εξαίρεση, όσοι πολίτες δεν διαθέτουν προηγμένη ψηφιακή υπογραφή μπορούν είτε να αποστέλλουν ταχυδρομικά, είτε να καταθέτουν με εκπρόσωπό τους κείμενα προς δημοσίευση εκτυπωμένα σε χαρτί στο Τμήμα Παραλαβής και Καταχώρισης Δημοσιευμάτων.

- Πληροφορίες, σχετικά με την αποστολή/κατάθεση εγγράφων προς δημοσίευση, την ημερήσια κυκλοφορία των Φ.Ε.Κ., με την πώληση των τευχών και με τους ισχύοντες τιμοκαταλόγους για όλες τις υπηρεσίες μας, περιλαμβάνονται στον ιστότοπο (**www.et.gr**). Επίσης μέσω του ιστότοπου δίδονται πληροφορίες σχετικά με την πορεία δημοσίευσης των εγγράφων, με βάση τον Κωδικό Αριθμό Δημοσίευματος (ΚΑΔ). Πρόκειται για τον αριθμό που εκδίδει το Εθνικό Τυπογραφείο για όλα τα κείμενα που πληρούν τις προϋποθέσεις δημοσίευσης.

2. ΕΚΤΥΠΩΤΙΚΕΣ - ΕΚΔΟΤΙΚΕΣ ΑΝΑΓΚΕΣ ΤΟΥ ΔΗΜΟΣΙΟΥ

Το Εθνικό Τυπογραφείο ανταποκρινόμενο σε αιτήματα υπηρεσιών και φορέων του δημοσίου αναλαμβάνει να σχεδιάσει και να εκτυπώσει έντυπα, φυλλάδια, βιβλία, αφίσες, μπλοκ, μηχανογραφικά έντυπα, φακέλους για κάθε χρήση, κ.ά.

Επίσης σχεδιάζει ψηφιακές εκδόσεις, λογότυπα και παράγει οπτικοακουστικό υλικό.

Ταχυδρομική Διεύθυνση: Καποδιστρίου 34, τ.κ. 10432, Αθήνα	Ιστότοπος: www.et.gr
ΤΗΛΕΦΩΝΙΚΟ ΚΕΝΤΡΟ: 210 5279000 - fax: 210 5279054	Πληροφορίες σχετικά με την λειτουργία του ιστότοπου: helpdesk.et@et.gr
ΕΞΥΠΗΡΕΤΗΣΗ ΚΟΙΝΟΥ	Αποστολή ψηφιακά υπογεγραμμένων εγγράφων προς δημοσίευση στο ΦΕΚ: webmaster.et@et.gr
Πωλήσεις - Συνδρομές: (Ισόγειο, τηλ. 210 5279178 - 180)	Πληροφορίες για γενικό πρωτόκολλο και αλληλογραφία: grammateia@et.gr
Πληροφορίες: (Ισόγειο, Γρ. 3 και τηλεφ. κέντρο 210 5279000)	
Παραλαβή Δημ. Ύλης: (Ισόγειο, τηλ. 210 5279167, 210 5279139)	
Ωράριο για το κοινό: Δευτέρα ως Παρασκευή: 8:00 - 13:30	

Πείτε μας τη γνώμη σας,

για να βελτιώσουμε τις υπηρεσίες μας, συμπληρώνοντας την ειδική φόρμα στον ιστότοπό μας.

